

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑβδομος

Συνδρομὴ ἑτησία: Ἡν. Ἑλλάδι πρ. 10, ἐντὶ ἀλλοδαπῇ πρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἶναι ἑτησιαί.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὑδρ. Σταδίου, 6.

13 Μαΐου 1879

ΣΦΡΑΓΙΣ ΤΟΥ

Γ. ΥΓΕΙΟΝΟΜΕΙΟΥ ΤΗΣ Δ. Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ

[Γενικοῦ Ὑγειονομείου τῆς Δυτικῆς Χέρσου Ἑλλάδος]

ἐπὶ ἐπαναστάσεως.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Παύλου Λάμπρου]

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

ἐν ἡμέραις ὀγδοήκοντα.

[Μυθιστορία Ἰουλίου Βέρν.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνίχεα· ἰδὲ σελ. 276.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ΄.

“Ὅπου ὁ Πονηρίδης πείθεται, ὅτι καὶ κατ’ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἀντίποδας καλὸν εἶναι τὰ κρατῆτις ὀλίγα χρήματα.

Τὸ Καρνάτικ, ἀποπλεῦσαν τοῦ Χόγγ-Κόγγ τὴν ἐβδόμην Νοεμβρίου, κατὰ τὰς ἑξ καὶ ἡμίσειαν τῆς ἐσπέρας, ἐπλεεν ὀλοταχῶς πρὸς τὰς χώρας τῆς Ἰαπωνίας, βρῖθον ἐμπορευμάτων καὶ ἐπιβατῶν. Δύο δὲ μόνοι κοιτωνίσκοι τοῦ ἦσαν κενοί, οἱ ληφθέντες διὰ τὸν κ. Φόγ.

Τὴν ἐπαύριον αὐγὴν οἱ πρωῥᾶται εἶδον μετὰ τινος ἐκπλήξεως ἐπιβάτην τινά, ἡλίθιον ἔχοντα τὸ βλέμμα, τὸ βῆμα κλονούμενον καὶ τὴν κόμην φριζότριχα, προκύπτοντα τῆς ἀναβάθρας τῶν δευτέρων θέσεων, πορευθέντα δὲ δι’ ἀσταθοῦς τοῦ ποδὸς καὶ καθίσαντα ἐπὶ σωροῦ τινος ἱστίων.

Ὁ ἐπιβάτης ἐκεῖνος ἦν ὁ Πονηρίδης ὁλόκληρος. Ἰδοὺ δὲ τί εἶχε συμβῆ.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν ἐκ τοῦ καπηλείου ἀναχώρησιν τοῦ Φίξ, δύο ὑπηρεταὶ ἀνήγειραν τὸν βαθύτατα κοιμώμενον Πονηρίδην καὶ ἀπέθηκαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἥτις ἦτο προσωρισμένη διὰ τοὺς καπνιστάς. Μετὰ τρεῖς ὅμως ὥρας, διωκόμενος οὗτος καὶ κατ’ αὐτοὺς ἔτι τοὺς ἐφιαλτικούς του ὀνείρους ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης σα-

θοεῶς ἰδέας, ἐξύπνησε, παλαιῶν κατὰ τῆς ληθαργικῆς ἐπιδράσεως τοῦ ναρκωτικοῦ. Ἡ σκέψις, ὅτι παρέλιπε τὸ καθήκον του, ἀπέσεισέ πῶς τὴν νάρκην του, καὶ καταλιπὼν τὴν κλίνην ἐκείνην τῶν μεθύσων, ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὁδόν, περιπατῶν καὶ κλονούμενος, στηριζόμενος εἰς τοὺς τοίχους, πίπτων καὶ ἀνεγειρόμενος, ἀλλ’ ὠθοῦμενος πάντοτε καὶ ἀκαταμαχητῶς ὑπὸ μιᾶς καὶ μόνης ὁρμῆς, καὶ φωνάζων ὡς ἐν ὀνείρῳ: Καρνάτικ, Καρνάτικ!

Τὸ ἀτμοκίνητον ἦν πρὸ αὐτοῦ εἰς ὀλίγων βημάτων ἀπόστασιν, καπνίζον καὶ ἔτοιμον εἰς ἀπόπλουν. Ὁρμησε λοιπὸν ὁ Πονηρίδης ἐπὶ τῆς περιαιρετῆς γεφύρας, καὶ διαβάς ταχὺς κατέπεσεν ἀναίσθητος ἐπὶ τῆς πρόρας, καθ’ ἣν στήγμην τὸ Καρνάτικ ἔλυε τὰ ἀπόγεια.

Ναῦται τινες, συνειδημένοι εἰς τοιαύτας σκηνάς, κατεβίβασαν τὸν ταλαίπωρον νέον εἰς ἕνα κοιτωνίσκον τῶν δευτέρων θέσεων, καὶ ὁ Πονηρίδης ἀφύπνωσε τὴν ἐπαύριον πρωΐαν, εἰς ἑκατὸν πεντήκοντα μιλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς σινικῆς γῆς.

Ὅτῳ δὲ τὴν πρωΐαν ἐκείνην εὗρίσκετο ὁ Πονηρίδης ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ Καρνάτικ, ἀναβάς ν’ ἀναπνεύσῃ ἀπληστος τὴν δροσερὰν αὔραν τῆς θαλάσσης. Ὁ καθαρὸς ἐκεῖνος ἀὴρ τὸν ἐξεμέθυσε. Ἠρξάτο συνάγων πῶς τὰς ἰδέας του, καὶ μετὰ πολλῆς δυσκολίας τὸ κατώρθωσε. Ἐπὶ τέλους ἀνεμνήσθη τῶν σκηνῶν τῆς προτετραίας, τῶν ἐκμυστηρέσεων τοῦ Φίξ, τοῦ καπηλείου, κ.τ.λ.

— Εἶνε φανερόν, διελογίσθη, ὅτι μὲ ἐμέθυσαν εἰς φοβερόν βαθμόν! Τί θὰ εἶπῃ ὁ κ. Φόγ! Ὅπως δὴ ποτε ὅμως ἐπρόφθασα τὸ ἀτμοκίνητον, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ σπουδαῖον.

Εἶτα δέ, συλλογίζόμενος τὸν Φίξ.

— Ὅσον δι’ αὐτόν, διενόηθη, ἐλπίζω ὅτι τὸν ἐξεφορτώθημεν, καὶ ὅτι δὲν ἐτόλμησε νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ καὶ ἐδῶ, ὕστερον ἀφ’ ὅσα μοῦ ἐπρότεινε. Ἀστυνομικὸς πράκτωρ νὰ καταδιώκῃ τὸν αὐθέντην μου, κατηγορούμενον διὰ κλοπὴν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀγγλίας! Μὴ χειρότερα! Ὁ αὐθέντης μου εἶναι κλέπτης ὅσον εἰμ’ ἐγὼ δολοφόνος.

Ἐπρεπεν ἄρα γε ὁ Πονηρίδης νὰ διηγηθῇ τὰ διατρέξαντα εἰς τὸν κύριόν του; Ἐπρεπε νὰ τῷ ἀποκαλύψῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ Φίξ; Δὲν θὰ ἦτο

καλλίτερον νὰ περιμείνη τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Λονδίνον, καὶ τότε νὰ τῷ εἴπῃ, δι' ἀστείότητα, ὅτι ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τὸν κατεδίωκε καθ' ὅλην του τὴν περιόδειαν; Τοῦτο βέβαια ἦτο προτιμότερον. Ἀλλ' ὅπως δὴ ποτε τὸ πρᾶγμα ἐχρειάζετο σκέψιν. Ἀνάγκη ἐπὶ τοῦ παρόντος ἦτο νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ κ. Φόγ, καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ συγχώρησιν διὰ τὴν ἀκατονόμαστον διαγωγὴν του.

Ἠγέρθη λοιπὸν ὁ Πονηρίδης, καὶ τοὶ δὲ ἡ θάλασσα ἦτο ταραχώδης καὶ τὸ πλοῖον διετοίχρει μεγάλως, κατῴρθωσε διὰ τῶν ἀσταθῶν του ποδῶν νὰ φθάσῃ εἰς τὴν πύμναν. Οὐδένα ὅμως εἶδεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὁμοιάζοντα πρὸς τὸν κύριόν του οὔτε πρὸς τὴν κυρίαν Ἀουδά.

— Καταλαμβάνω! εἶπε καθ' ἑαυτόν· ἡ κυρία Ἀουδά θὰ κοιμάται ἀκόμη, ὁ δὲ κ. Φόγ θὰ εὔρει κανένα καὶ θὰ παίζει, κατὰ τὴν συνήθειάν του, οὐίστ.

Ταῦτα δὲ λέγων κατέβη εἰς τὴν αἴθουσαν, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖ ἦτο ὁ κ. Φόγ. Ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἐρωτήσῃ τὸν οἰκονόμον, τίνα κοιτωνίσκον εἶχεν ὁ κ. Φόγ· ἐκεῖνος ὅμως ἀπήντησεν, ὅτι οὐδένα τοιοῦτον ἐπιβάτην ἐγνώριζε.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ὁ Πονηρίδης ἐπιμένων. Εἶνε εἰς κυρίως ὑψηλός, ψυχρός, κάπως ἀκοινωνήτος, συνοδευόμενος ἀπὸ μίαν νέαν κυρίαν...

— Δὲν ὑπάρχει νέα κυρία μεταξὺ τῶν ἐπιβατῶν, ἀπήντησεν ὁ οἰκονόμος. Ἐπειτα ἰδοὺ ὁ κατάλογός των· κυττάξατε!

Ὁ Πονηρίδης ἐθεώρησε τὸν κατάλογον, .. ἀλλὰ δὲν εἶδε τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου του. Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐθαμβώθησαν, καὶ ἰδέα τις τῷ ἐπῆλθεν αἰφνιδίως.

— Εἰς τὸ Καρνάτικ εὐρίσκουμαι; ἀνέκραξε.

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ οἰκονόμος.

— Καὶ πηγαίνωμεν εἰς τὴν Ὑοκοχάμαν;

— Μάλιστα.

Ὁ Πονηρίδης ἐφοβήθη πρὸς στιγμὴν μὴ εἶχεν ἐπιβιβασθῇ εἰς ἄλλο ἀτμόπλοιο. Ἄν ὅμως εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ Καρνάτικ, βέβαιον ἐπίσης ἦτο ὅτι ὁ κύριός του δὲν εὐρίσκετο ἐπ' αὐτοῦ. Ἡ ἰδέα αὐτῇ τὸν ἐκεραυνοβόλησε, καὶ κατέπεσεν ἀδρανῆς ἐπὶ τινος ἔδρας. Αἰφνης ὅμως ἐφωτίσθη ἡ διάνοιά του, καὶ ἀνεμνήσθη εὐθὺς ὁ Πονηρίδης, ὅτι ἡ ἀναχώρησις τοῦ Καρνάτικ εἶχεν ἐπιταχυνθῇ, ὅτι ὥφειλεν αὐτὸς νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν κύριόν του, καὶ ὅτι δὲν τὸ ἐπραξεν. Αὐτὸς λοιπὸν ἔπταιεν, ἂν ὁ κ. Φόγ καὶ ἡ κ. Ἀουδά καθυστέρησαν τοῦ ἀτμοκινήτου.

Αὐτὸς ἔπταισε, ναί! ἀλλὰ πολὺ περισσότερον ἔπταισεν ὁ προδότης ἐκεῖνος, ὅστις ἵνα χωρίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κυρίου του, καὶ κρατήσῃ ἐκεῖνον εἰς Χόγγ-Κόγγ, τὸν ἐμέθυσε! Διότι ὁ Πονηρίδης κατενόησε τέλος πάντων τὸ τέχνασμα τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπάλληλου. Τώρα δὲ ὁ κ. Φόγ ἦτο

βεβαίως κατεστραμμένος πλέον, εἶχεν ἀπολέσει τὸ στοίχημά του, συλληφθῇ καὶ φυλακισθῇ ἴσως!.. Τοῦτο ἀναλογιζόμενος ὁ Πονηρίδης ἐτίλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του. Ὡ! καὶ ἂν τοῦ ἐπιπτε ποτὲ εἰς τὰς χεῖρας ὁ Φίξ, τί ἰσολογισμὸς θὰ ἐγίνετο μεταξὺ των!

Τέλος πάντων μετὰ τὴν πρώτην ἀποθάρρυνσιν, ὁ ταλαίπωρος νέος ἀνέλαβε τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματός του, καὶ ἐμελέτησε πῶς εἶχον τὰ πράγματα. Ἐπείσθη δὲ ὅτι δὲν ἦσαν περίφημα. Ὁ γάλλος ἔπλεεν εἰς Ἰαπωνίαν, καὶ ἦτο βέβαιος ὅτι ἤθελεν ἀφίχθῃ ἐκεῖσε. Πῶς ὅμως ἤθελεν ἀναχωρήσει; τὸ βαλάντιόν του ἦν ἐντελὲς κενόν. Ἀλλ' ὅπως δὴ ποτε ὁ ναυλὸς του καὶ ἡ τροφή του ἦσαν ἥδη πληρωμένα, καὶ εἶχεν ἐπομένως ἐνὸς πλόν του ἡσφαλισμένας πέντε ἡ ἐξ ἡμέρας, καθ' ἃς ἡδύνατο νὰ σκεφθῇ τί ν' ἀποφασίσῃ. Τὶ ἔφαγε καὶ τί ἔπινε κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας εἶνε ἀπερίγραπτον. Ἐφαγε δι' ἑαυτόν, διὰ τὸν κύριόν του καὶ διὰ τὴν κυρίαν Ἀουδά. Ἐφαγεν, ὥσάνει ἡ Ἰαπωνία, ὅπου ἐμελλε νὰ καταπλεύσῃ, ἦν τόπος ἐρημος, οὐδὲν περιέχουσα τρόφιμον.

Τὴν δεκάτην τρίτην τοῦ μηνός, κατὰ τὴν πρωϊνὴν πλημυρίδα, τὸ Καρνάτικ εἰσέπλεεν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ὑοκοχάμας.

Ἡ πόλις αὕτη ἀποτελεῖ σπουδαιότατον ὄρμον τοῦ Βίρηνικου Ὀκεανοῦ, εἰς ὃν προσεγγίζουσι πάντα τὰ ἀτμόπλοια, ὅσα μεταφέρουσιν ἐπιβάτας, καὶ τὰ μεταξὺ Βορείου Ἀμερικῆς, Κίνας, Ἰαπωνίας καὶ τῶν Μαλαισιῶν νήσων ταχυδρομικά. Ἡ Ὑοκοχάμα κεῖται ἐν αὐτῷ τῷ κόλπῳ τοῦ Γέδου, μικρὸν δ' ἀπέχει τῆς μεγίστης ταύτης πόλεως, δευτέρας πρωτευούσης τοῦ Ἰαπωνικοῦ κράτους, ἐν ᾗ διέμενεν ἄλλοτε, ὅτε ὑπῆρχεν, ὁ πολιτικὸς αὐτοκράτωρ Ταϊκούν, καὶ ἀντιζήλου τοῦ Μεάκου, ὅπου διαμένει ὁ ἐκκλησιαστικὸς αὐτοκράτωρ καὶ τῶν θεῶν ἀπόγονος Μικάδος.

Τὸ Καρνάτικ ὤρμησεν εἰς τὴν προκυμαίαν τῆς Ὑοκοχάμας, ἐγγὺς τῶν προχωμάτων τοῦ λιμένος καὶ τῶν τελωνιακῶν ἀποθηκῶν, ἐν μέσῳ πολυαριθμῶν πλοίων πάσης ἐθνικότητος. Ὁ δὲ Πονηρίδης ἀπέβη, χωρὶς τινος ἐνθουσιασμοῦ, εἰς τὴν τοσοῦτον περίεργον ἐκείνην γῆν τῶν υἱῶν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἀπεφάσισε, μὴ ἔχων τι ἄλλο κάλλιον νὰ πράξῃ, νὰ λάβῃ τὴν τύχην ὡς ὀδηγόν του, καὶ νὰ προχωρήσῃ εἰκῇ διὰ τῶν ὁδῶν τῆς πόλεως.

Εὐρέθη δ' εὐθὺς ἀμέσως ἐντὸς πόλεως ἐντελὼς εὐρωπαϊκῆς, ἥτις, περιέχουσα οἰκίας, χθαμαλὰς τὴν πρόσοψιν καὶ κοσμουμένας διὰ δωμάτων, ὑφ' ἃ περιέθεον κομψὰ περιστύλια, ἐκάλυπτε διὰ τῶν ὁδῶν αὐτῆς, τῶν πλατειῶν, τῶν νεωρίων καὶ τῶν ἀποθηκῶν τῆς ἅπαν τὸ μεταξὺ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Βίρηνης καὶ τοῦ ποταμοῦ διάστημα. Κ' ἐν αὐτῇ δ' ἐπίσης, ὡς καὶ ἐν Χόγγ-Κόγγ καὶ ἐν Καλκούτῃ ἔβριθεν ἀνάμικτος καὶ παντοδαπὸς ὄμιλος Ἀμερικανῶν, Ἀγ-

γλῶν, Σινῶν, Ὀλλανδῶν, ἐμπόρων προθύμων εἰς πᾶσαν ἀγορὰν καὶ πᾶσαν πώλησιν, πρὸς οὓς ὁ γάλλος ἠσθάνετο ἑαυτὸν τοσοῦτον ἕξενον ὅσον καὶ πρὸς τοὺς Ὀτταντότους, ἂν τυχὸν τὸν ἐρίπτειν ἡ θάλασσα εἰς τὴν χώραν των.

Καὶ εἶχε μὲν ὁ Πονηρίδης τὸ καταφύγιον νὰ προσδράμῃ εἰς τοὺς ἐν Ὑοκοχάμα γάλλους καὶ ἄγγλους προξένους· ἀλλ' ἀπηρέσκετο νὰ διηγθῇ τὰ καθ' αὐτόν, ἅτινα τοσοῦτον στενωὺς συνεδέοντο πρὸς τὰ συμβάντα τοῦ κυρίου του, καὶ ἤθελε νὰ ἐξαντλήσῃ πρὸ τούτου πᾶν ἄλλο μέσον.

Οὕτω δέ, ἀφοῦ διέτρεξε τὸ εὐρωπαϊκὸν μέρος τῆς πόλεως, χωρὶς ἡ τύχη νὰ τὸν βοηθήσῃ, εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν πόλιν, ἀπόφασιν ἔχων νὰ προβῇ ἐν ἀνάγκῃ καὶ μέχρι τοῦ Γέδου.

Τὸ ἐξ ἐγγχωρίων κατοικούμενον ἐκεῖνο μέρος τῆς Ὑοκοχάμας καλεῖται Βέντεν, ἐξ ὀνόματος θαλασσίας θεᾶς, λατρευομένης ἐπὶ τῶν πλησίον νήσων. Ἐβλεπέ τις δ' ἐν αὐτῇ θαυμασίας δεινροστομίας κέδρων καὶ ἐλατῶν, πύλας ἱερᾶς, ἀρχιτεκτονικῆς παραδόξου, γεφύρας κατακεχωσμένας ἐν μέσῳ καλὰμων καὶ βαμβοκαλὰμων, τεμένη σκιαζόμενα ὑπὸ τῆς ἀπείρου καὶ μελαγχολικῆς στέγης κέδρων αἰωνοβίων, μοναστήρια, εἰς ὧν τοὺς μυχοὺς διήγον ζωφύτων βίον οἱ ἱερεῖς τοῦ Βούδα καὶ τοῦ Κομφουίου οἱ ὀπαδοί, ὁδοὺς ἀπεράντους, ἀφ' ὧν ἡδύνατό τις νὰ συγκομίσῃ ῥοδόχορα καὶ πορφυροπάρεια παιδία, ἀνθρώπια, ἅτινα ἤθελε τις ὑπολάβει κοπέντα πρὸ μικροῦ ἀπὸ Ἰαπωνικοῦ τινος ἀλεξηνέμου, καὶ ἅτινα ἐτύρβαζον ἐν μέσῳ βραχυπόδων κυναρίων καὶ κιτρινωπῶν γαλῶν, ὀκνηροτάτων ἀλλὰ καὶ θωπευτικωτάτων συνάμα.

Αἱ ὁδοὶ ἔβριθον πλήθους ἀεικινήτου. Βόνζαι ἱερεῖς παρήρχοντο ἐν λιτανείᾳ, κρούοντες τὰ μονότονα κύμβαλά των· τελωνιακοὶ καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, φέροντες πῖλους ὀρεῖς καὶ διὰ λάκκης κεκοσμημένους, ἐξωσμένοι δὲ δύο περὶ τὴν ὁσφύν των ξίφη, ἤρχοντο καὶ παρήρχοντο· καὶ διὰ μέσου αὐτῶν ἐσόδουν στρατιῶται, ἐνδεδυμένοι κιναῖ καὶ λευκοσειρα βαμβοκερά ἱμάτια, καὶ ὀπλισμένοι δι' ὀπλῶν ὀπισθογεμῶν, ὀπλῆται τοῦ μικάδου, περιβεβλημένοι τὴν μεταξίνην των ἐφρεστρίδα καὶ τὸν ἀλυσσιδωτόν των θώρακα, καὶ πολυαριθμοὶ ἄλλοι παντοδαποὶ στρατιωτικοὶ—διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἐκτιμᾶται ὅσον περιρρονεῖται ἐν Κίνᾳ. ἤρχοντο δὲ μετ' αὐτοὺς μοναχοὶ ἐρανολέκται, ἀσκηταὶ μακροχίτωνες, καὶ ἄπλοὶ ἄστοί, λείαν ἔχοντες καὶ ἐδενώδη τὴν κόμην, χονδρὴν τὴν κεφαλὴν, μακρὸν τὸν θώρακα, λεπτὰς τὰς κνήμας, τὸ ἀνάστημα βραχὺ, καὶ τὴν χροᾶν ποικίλλουσιν ἀπὸ τοῦ βαθεοῦ χαλκόχρου μέχρι τοῦ λευκοῦ, ἀλλ' οὐδέποτε κιντρίνην ὡς ἡ τῶν Σινῶν, ὧν διαφέρουσι μεγάλως οἱ Ἰάπωνες. Εἶτα δὲ τέλος, μεταξὺ τῶν ὀχημά-

των, τῶν φορεῶν, τῶν ἵππων, τῶν ἀχθοφόρων, τῶν μονοτρόχων καὶ ἱστιοφόρων ἀμαξίων, καὶ τῶν ποικίλων ἄλλων ἰαπωνικῶν μέσων μεταφοράς, ἐφάνιντο βραχὺ βλίνουσιν διὰ τῶν μικρῶν των ποδῶν, περιβεβλημένων εὐμαρίδας ἐξ ὀθόνης ἢ ἀχύρινα σανδάλια ἢ κρουπέζας ἐκ ξύλου γλυπτοῦ, γυναῖκες τινες οὐχὶ εὐμορφοὶ. παρεσυρμένους ἔχουσαι τοὺς ὀφθαλμούς, πλακοειδῆς τὸ στήθος καὶ τοὺς ὀδόντας μελανοὺς κατὰ τὸν συρμόν, ἀλλὰ φερούσας ἐπιχαρίτως τὴν ἐθνικὴν των ἐσθῆτα κιριμόν, εἶδος κοιτωνίτου διασταυρουμένου ὑπὸ μεταξίνου κεστοῦ, ὅστις συνεπτύσσετο ὅπισθεν εἰς κολοσσιακὴν κοσσύμβην, ἀντιγραφείσαν πιθανάτατα ἀπὸ τῶν ἰαπωνίδων ὑπὸ τῶν νῦν παρισινῶν.

Ὁ Πονηρίδης περιέδραμεν ἐπὶ τινὰς ὥρας τὸ παντοδαπὸν ἐκεῖνο σμῆνος, θεωρῶν ἐπίσης τὰ περίεργα καὶ πλούσια ἐμπορικὰ καταστήματα, τὰ πρατήρια, ὅπου συγκομίζεται πᾶν ῥωποτέχνημα τῆς ἰαπωνικῆς χρυσοχόας, τὰ διὰ σκηνίων καὶ ἐπισσιόντων ιεροσημμένα καὶ ἀπόσιτα εἰς αὐτὸν ἐστιατόρια, τὰ τεῖοπωλεῖα, ὅπου πίνεται τὸ εὐῶδες θερμὸν ποτὸν μετὰ τοῦ σακί, πνεύματος ἐξαγομένου ἐκ τῆς ἐν ζυμῶσει σακχαρώος, καὶ τὰ ἀνετα ἐκεῖνα καπνιστήρια, ἐν οἷς καπνίζεται οὐχὶ ὀπιον, ἀχρηστον σχεδὸν ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἀλλὰ καπνὸς λεπτότατος.

Εἶτα ὁ Πονηρίδης ἐξῆλθεν εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ εὐρέθη ἐν μέσῳ ἀπεράντων ὀρυζίων. Ἐθαλλον δ' ἐκεῖ οὐχὶ ἐπὶ θάμνων ἀλλ' ἐπὶ δένδρων ἀληθῶν, καμῆλλαι θαυμασταί, ἀναδίδουσαι τὸ ἐσχατον αὐτῶν ἄρωμα καὶ τὸ ὑστατον χρομᾶ των, καὶ ἐν μέσῳ αἵμασιων ἐκ βαμβοκαλὰμων κερσάσαι, θαυμασικῆς, μηλαί, ἃς οἱ ἰθαγενεῖς καλλιερгоῦσι χάριν τοῦ ἀνθοῦς μάλλον ἢ τοῦ καρποῦ των, προσυλασσομέναι διὰ παραδόξομόρφων εἰδῶλων ἢ συριζάντων μύλων κατὰ τοῦ βάμφοις τῶν στρουθίων, τῶν περιστέρων, τῶν κοράκων καὶ ἄλλων καρποφόρων πτηνῶν. Ἐκίστη μεγαλοπρεπὴς κέδρος ἔστειγεν ἕνα ἀετὸν, καὶ πᾶσα ἰτέα ἔσκεπεν ὑπὸ τὸ φύλλωμά της ἐρωδιὸν τινα, μελαγχολικῶς λωφάζοντα ἐπὶ τοῦ ἐνός του ποδός. Κορῶναι δὲ πανταχοῦ, καὶ νήσσαι καὶ ἱεράες καὶ χῆνες ἄγριοι, καὶ γέραναι ἐξ ἐκείνων, οὓς οἱ ἰάπωνες ἀποκαλοῦσιν εὐγενεστάτους, θεωροῦντες αὐτοὺς ὡς σύμβολα εὐημερίας καὶ μακροβιότητος.

Πλανώμενος ὁ Πονηρίδης οὕτω εἶδεν ἴα τινὰ μεταξὺ τῶν γόρτων.

— Ἄ! εἶπεν, ἃς δειπνήσω μ' αὐτά!

Ὁσφρανθεὶς ὅμως, τὰ εὔρεν ἄρσεν.

— Κ' ἐδῶ ἀτυχία! διελογίσθη.

Εἶχε μὲν ὁ χρηστός καὶ προσηλὴς νέος προγευματίσει ἐπὶ τοῦ Καρνάτικ ὅσον ἀφρονώτερον ἡδυνήθη· ἀλλὰ μεθ' ἡμέρας ὅλης περίπατον ἠσθάνετο τὸν στόμαχόν του ἀπολύτως κενόν. Μὴ βλέπων πρόβατα, αἰγας ἢ χοίρους εἰς τὰ

ἐγγύρια κρεωπωλεία, γνωρίζων δέ, ὅτι ἐν Ἰαπωνίᾳ θεωρεῖται ὡς ἱεροσυλία ὁ φόνος τῶν βοῶν, ἀποκλειστικῶς ἀφιερωμένων εἰς τὴν γεωργίαν, συνήγαγε τὸ συμπέραςμα, ὅτι τὸ κρέας ἦν λίαν σπάνιον ἐν τῇ χώρᾳ· καὶ δὲν ἠπατάτο. Ἐν ἐλ-
λείψει ὅμως συνήθους κρέατος, ὁ στόμαχος τοῦ δὲν θ' ἀπέκρουε τεμάχιόν τι κάρου ἢ δορκάδος, πέρδικά τινα ἢ κίχλαν, κυνήγιον οἰονδήποτε ἢ ὀφάριον, ἐξ ὧν ἀποκλειστικῶς σχεδὸν μετὰ τοῦ ὀρυζίου τρέφονται οἱ Ἰάπωνες. Δυστυχῶς, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιούμενος, ἐδέησε ν' ἀναβάλῃ εἰς τὴν ἐπαύριον τὴν περὶ τῆς τροφῆς τοῦ μέριμναν.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτός, ὁ Πονηρίδης ἐπέ-
στρεψεν εἰς τὴν ἰθαγενῆ πόλιν, καὶ ἐπλανήθη διὰ τῶν ὁδῶν αὐτῆς ἐν μέσῳ φανῶν πολυχρόων, θεώμενος ἀκροβάτας ἐκτελούντας τὰς θαυμασίας αὐτῶν ἀσκήσεις, καὶ ἀστρολόγους περισυνάγον-
τας ἐν ὑπαίθρῳ τὸν ὄμιλον περὶ τὸ τηλεσκό-
πιόν των. Εἶτα δ' ἐπανεῖδε τὴν προκυμαίαν, διαστιζομένην ὑπὸ τῶν πυρσῶν τῶν ἀλιέων, οἵ-
τινες ἐσχηγνέον τοὺς ἰχθῦς διὰ τῶν φλογῶν ἀνημμένης ῥητίνης.

Τέλος αἱ ὁδοὶ ἡρμώθησαν, καὶ περιπολῶναι νυκτοφυλάκων διεδέχθησαν τὸ διαλυθὲν πλῆθος. Οἱ ἀξιωματικοὶ αὐτῶν, περιβεβλημένοι τὸν με-
γαλοπρεπῆ των ἱματισμόν, τοσοῦτον ὁμοιάζον πρὸς πρέσβεις, ὥστε ὁ Πονηρίδης ἐπανελάμβανε κωμικῶς, ὁσάκις συνήντα λαμπροφόρον τινα νυκτιφυλάκην :

— Ἄλλη πάλιν ἰαπωνικὴ πρεσβεία, ἀναχω-
ροῦσα διὰ τὴν Εὐρώπην !

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ἐν ᾧ ἡ ρίς τοῦ Πονηρίδου μεγεθύνεται
ὑπερβαλλόντως

Τὴν ἐπιρῶσαν ὁ Πονηρίδης, κατάκοπος καὶ λι-
μώττων, διελογίσθη ὅτι ἐκ παντὸς τρόπου ἔπρεπε νὰ φάγῃ, καὶ ὅτι τὸ καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ φάγῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον. Καὶ ἡδύνατο μὲν νὰ εὕρῃ πρόχειρον πρὸς τοῦτο πόρον, πωλῶν τὸ ὠρελόγιόν του, ἀλλὰ προσέτιμα ν' ἀποθάνῃ μᾶλ-
λον τῆς πείνης. Ἐνόησε δὲ τέλος ὁ χρηστός νέος, ὅτι καιρὸς ἦτο νὰ χρησιμοποίησῃ τὴν ἰσχυράν, ἀν ὅχι καὶ μελωδικὴν φωνήν, δι' ἧς τὸν εἶχε προικίσῃ ἡ φύσις.

Γνωρίζων ἀγγλικά τινα καὶ γαλλικὰ ἀσμά-
τια, ἀπεφάσισε νὰ τὰ δοκιμάσῃ. Οἱ Ἰάπωνες θὰ ἡγάπων ἀναντιρρήτως τὴν μουσικὴν, ἀφοῦ πάντα παρ' αὐτοῖς ἐτελοῦντο ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνοις, καὶ θὰ ἐξετίμων ἐπομένως τὰ προτερήματα τοῦ εὐρωπαϊοῦ ἀοιδοῦ.

Ἰσως ὅμως ἡ πρωῒνῃ ὥρᾳ ἦτο ἔτι ἀκατάλλη-
λος εἰς μουσικὴν συναυλίαν, οἱ δὲ μουσόφιλοι, αἰφνιδίως ἀφύπνιζόμενοι, δὲν θὰ ἐπλήρωνον πι-
θανῶς τὸν ψάλλον διὰ νομίσματος ἔχοντος ἀν-
ταλλακτικὴν ἀξίαν.

Ἀπεφάσισε λοιπὸν ὁ Πονηρίδης νὰ περιμεῖνῃ

ἔτι ὥρας τινάς· ἐνῷ δὲ περιεπάτει διελογίσθη, ὅτι ὁ ἱματισμός του θὰ ἐφαίνετο ἴσως πολυτε-
λέστερος τοῦ προσήκοντος εἰς πλάνητα ἡθοποῖον, καὶ τῷ ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα ν' ἀνταλλάξῃ τὰ ἐνδύ-
ματά του ἀντ' ἄλλων ἀρμοδιωτέρων εἰς τὴν θέ-
σιν του. Ἡ ἀνταλλαγή δὲ αὕτη θὰ τῷ παρεῖ-
χεν ἄλλως καὶ χρηματικὸν τι περίσσευμα, ὅπερ ἡδύνατο πάραυτα νὰ διαθέσῃ εἰς θεραπείαν τοῦ στομάχου του.

Τούτου ἀποφασισθέντος, ὑπελείπετο ἡ ἐκτέ-
λεσις. Μετὰ μακρὰν δὲ ἀναζήτησιν ἀνεκάλυψε τέλος ὁ Πονηρίδης ἐγγύριον τινα ῥακοπώλην, εἰς ὃν καὶ ὑπέβαλε τὴν πρότασίν του. Τὸ εὖρω-
παϊκὸν ἐνδυμα ἤρπεν εἰς ἐκείνον, καὶ ὁ Πονη-
ρίδης ἐξήρχετο μετὰ μικρὸν τοῦ ῥακοπωλείου περιβεβλημένος γηραιὸν ἰαπωνικὸν τριβώνιον καὶ φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του πολὺπλευρον κίδαριν, παράχρῳμον ἐκ τῆς παλαιότητος. Συγ-
χρόνως ὅμως ἀργυρᾷ τινα κερμάτια ἐκρότουν ἐν τῷ θυλακίῳ του.

— Ἄς ἦνε ! διελογίσθη. Ἄς εἰπῶ, ὅτι ἔχο-
μεν ἀποκρῆν !

Πρῶτον μέλημα τοῦ ἐξιαπωτισθέντος Πονη-
ρίδου ὑπῆρξε νὰ εἰσέλθῃ εἰς πενιχρόν τι τεῖο-
πωλεῖον καὶ νὰ προγευματίσῃ ἐκ τῶν λειψάνων ἐνὸς ὀρνιθίου καὶ δρακῶν τινῶν ὀρύζης, ὡς ἄν-
θρωπος ἀμφιβάλλων ἀνέμελλε καὶ νὰ γευματίσῃ.

— Τώρα, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ἀφοῦ προσήκον-
τως ἐπλήρωσε τὴν κενὴν του κοιλίαν, πρέπει νὰ συλλογισθῶμεν ὡς ἄνθρωποι ! Δὲν ἡμπορῶ πλέον ν' ἀλλάξω τὸ ἰαπωνικὸν μου γουστάνι μὲ ἄλλο πλέον ἰαπωνικόν. Ἀνάγκη ἔρα ἀπαραίτητος νὰ σκεφθῶ, πῶς θ' ἀποχαιρετίσω μίαν ὥραν ἀρχή-
τερα τὴν γῆν αὐτὴν τοῦ ἡλίου, ἢ ὅποια δὲν θὰ μοῦ ἀφήσῃ βεβαίως περιφήμες ἀναμνήσεις.

Διελογίσθη τότε νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ εἰς Ἀμε-
ρικὴν ἀποπλέοντα ἀτμοκίνητα, καὶ ἀντὶ τοῦ ναύλου μόνου καὶ τῆς τροφῆς του νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὰ τὴν ὑπηρεσίαν του, ὡς μάγειρος ἢ ὑπη-
ρέτης. Φθάνων δὲ εἰς Ἁγίον Φραγκίσκον, θὰ ἐ-
σκέπτετο περὶ τῶν περαιτέρω. Τὸ σπουδαῖον δι' αὐτόν ἦτο νὰ διαπλεύσῃ τὰ τετρακισχίλια καὶ ἑπτακόσια μίλια τοῦ Εἰρηνικοῦ, τὰ χωρίζοντα τὴν Ἰαπωνίαν ἀπὸ τοῦ νέου κόσμου.

Τοῦτο σκεφθεὶς ὁ Πονηρίδης καὶ ἐκτελῶν εὐ-
θὺς τὴν ἰδέαν του, κατηνύθη πρὸς τὸν λιμένα τῆς Ἰοκοχάμας. Καθ' ὅσον ὅμως ἐπλησίαζεν εἰς τὰ νεώρια, τὸ σχέδιόν του, ὅπερ κατ' ἀρχὰς τῷ εἶχε φανῇ τοσοῦτον ἀπλοῦν, παρίστατο εἰς αὐ-
τόν ἐπὶ μᾶλλον ἀνεκτέλεστον. Τίνα ἀνάγκην ὑ-
πηρετοῦ ἢ μαγείρου θὰ εἶχεν ἀμερικανικὸν τι ἀτμόπλοιο, καὶ τίνα ἐμπιστοσύνην ἤθελεν αὐ-
τὸς ἐμπνέσει ὑπὸ τὸν ἀλλόκοτον ἐκείνον ἱμα-
τισμόν του ; Τίνας συστάσεις ἤδύνατο νὰ προ-
τείνῃ, καὶ τίνας πληροφορίας νὰ ἐπικαλεσθῇ ;

Οὕτω σκεπτόμενος, εἶδεν αἶφνης κολοσσιαῖον πρόγραμμα, ὅπερ κυβιστήρ τις (clown) περιέ-

φερε διὰ τῶν ὁδῶν τῆς Ἰοκοχάμας, συντεταγ-
μένον ἀγγλιστὶ ὡς ἐξῆς :

ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΑΚΡΟΒΑΤΙΚΟΣ ΘΙΑΣΟΣ ΤΟΥ

ΕΝΤΙΜΟΤΑΤΟΥ ΟΥΙΛΙΑΜ ΒΑΤΟΥΛΚΑΡ.

Τελευταῖαι παραστάσεις
πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτῶν
διὰ τὰς Ἰνωμένας πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς
τῶν
Μακρορρίνων—Μακρορρίνων,
ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπικλήσιν
τοῦ Θεοῦ Τιγγού !
Μεγάλη συβροή.

— Διὰ τὰς ἠνωμένας πολιτείας τῆς Ἀμερι-
κῆς ! ἀνεφώνησεν ὁ Πονηρίδης· ἴσα ἴσα κ' ἐγὼ αὐτὸ θέλω.

Παρακολουθῆσας δὲ τὸν προγραμματοκομι-
στήν, εἰσῆλθε μετ' ὀλίγον κατόπιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἰαπωνικὴν πόλιν. Μετὰ ἐν δὲ τέταρτον τῆς ὥ-
ρας ἵστατο ἐνώπιον μεγάλου παραπήγματος, ἀφθόνως διὰ σημαίων κεκοσμημένου, καὶ φέρον-
τες ἐξώθεν ἀτέχνους, ἀλλὰ πολυχρώμους εἰκό-
νας τερατουργῶν.

Τὸ παράπηγμα ἐκεῖνο ἦν τὸ κατὰστημα τοῦ ἐντίμου κυρίου Βάτουλκαρ, εἰδους Ἀμερικανοῦ Βαρνούμ, διευθυντοῦ θιάσου τερατουργῶν, ἀκρο-
βατῶν, κυβιστῶν, σχοινοδατῶν καὶ γυμνα-
στῶν, ὅστις, κατὰ τὸ πρόγραμμα, ἔδιδε τὰς τελευταίας του παραστάσεις, πρὶν ἢ καταλίπῃ τὸ κράτος τοῦ Ἠλίου διὰ τὰς χώρας τῆς ἀμε-
ρικανικῆς ὁμοσπονδίας.

Ὁ Πονηρίδης εἰσῆλθεν εἰς περιστήλιόν τι,
προηγούμενον τοῦ παραπήγματος καὶ ἐζήτησε τὸν κύριον Βάτουλκαρ, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐφάνη.
— Τί θέλετε ; ἠρώτησε τὸν Πονηρίδην, ὃν ἐ-
ξέλαβεν ἰθαγενῆ.

— Ἐχετε ἀνάγκην ὑπηρετοῦ ; ἠρώτησεν ὁ γάλλος.

— Ὑπηρετοῦ ! ἀνέκραζεν ὁ Βάρνουμ, θωπεύων τὸ πυκνὸν του ψαρόν ὑπογέειον· ἔχω δύο, εὐ-
πειθεῖς, πιστούς, οἱ ὅποιοι δὲν μὲ ἀφῆσαν ποτέ, καὶ μὲ ὑπηρετοῦν ἀμισθί, μὲ συμφωνίαν νὰ τοὺς τρέφω μόνον. Νὰ τοὺς ! προσέθηκε, δεικνύων τοὺς δύο ῥωμαλέους βραχιονάς του, ἐφ' ὧν προεῖχον φλέβες χονδραὶ ὡς χορδαὶ βαρυβαρβίτου.

— Λοιπὸν δὲν σᾶς κάμνω διὰ τίποτε ;

— Διὰ τίποτε.

— Διάβολε ! καὶ μοῦ ἤρχετο τόσον καλὰ ν' ἀ-
ναχωρήσω μαζὺ σας.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ ἐντιμος κύριος Βάτουλ-
κερ, σῆς δὲν εἶσθε βέβαια κινέζος. Διατί φα-
ρεῖτε αὐτὰ τὰ ἐνδύματα ;

— Αἱ ! φορεῖ κανεὶς ὅ,τ' ἡμπορεῖ.

— Ἀλήθεια. Εἶσθε γάλλος, μοῦ φαίνεται.

— Παρισινὸς ἀπὸ τὸ Παρίσι.

— Τότε λοιπὸν θὰ ξεύρετε ἀπὸ μορφασμούς ;

— Νὰ σᾶς πῶ ! ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης, δυ-
σαρεστηθεὶς ὅτι ἡ ἐθνικότης του προῦκάλει τοιαύ-
την ἐρώτησιν, ἡμεῖς οἱ γάλλοι εἴμεθα δυνατοὶ εἰς τοὺς μορφασμούς, ἀλλ' οἱ Ἀμερικανοὶ μᾶς περνοῦν.

— Σωστόν. Ἡμπορῶ λοιπὸν νὰ σᾶς πάρω ὡς μποῦφον, ἀν ὅχι ὡς ὑπηρετὴν. Ἐννοεῖς, παλ-
ληκάρι μου, ὅτι ὅπως εἰς τὴν Γαλλίαν ζητοῦν μπούφους ξένους, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ζητοῦν μπού-
φους Γάλλους.

— Ἄ !

— Εἶσαι δυνατός, ὑποθέτω.

— Πολύ, μάλιστα ὅταν ἔχω φάγει.

— Ἡξεύρεις νὰ τραγουδῇς ;

— Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ Πονηρίδης, ὅστις εἶχε μετὰσχει ποτὲ ὑπαίθρων τινῶν συναυλιῶν.

— Ἡξεύρεις ὅμως νὰ τραγουδῇς μὲ τὸ κε-
φάλι κάτω, μὲ μίαν σθούραν ἢ ὅποια νὰ γυρίζῃ ἐπάνω εἰς τὸ ἀριστερόν σου ποδάρι, καὶ μ' ἓνα σπαθί, τὸ ὅποιον νὰ κρατῇς εἰς ἰσορροπίαν ἐπά-
νω εἰς τὸ δεξιόν σου ;

— Ἄλλο τίποτε ! ἀπήντησεν αὐτάρκης ὁ Πο-
νηρίδης, ἀναμνησκόμενος τῶν ἀσκήσεων τῆς νεανικῆς του ἡλικίας.

— Αὐτὰ βλέπεις περνοῦν ! ὑπέλαβεν ὁ ἐντι-
μος Βάτουλκαρ.

Ἡ συμφωνία ἐγένετο πάραυτα, καὶ ὁ Πονη-
ρίδης εὗρε τέλος θέσιν, μισθωθείς πρὸς πάντα, καὶ καταταχθεὶς ἐν τῷ περιφήμεῳ ἰαπωνικῷ θιά-
σῳ. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐκολάκευεν, ἐννοεῖται, τὴν φιλοτιμίαν του, ἀλλ' ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν θ' ἀ-
πέπλεεν εἰς ἅγιον Φραγκίσκον.

Ἡ παράστασις, ἀγγελθεῖσα θορυβωδῶς ὑπὸ τοῦ ἐντίμου κυρίου Βάτουλκαρ, ἐμελλε ν' ἀρχίσῃ τὴν τρίτην ὥραν, καὶ μετ' ὀλίγον τὰ φοβερά ὄρ-
γανα ὀρχήστρας ἰαπωνικῆς ἀντήχουν μετὰ τυμ-
πάνων καὶ κροτάλων πρὸ τῆς θύρας. Ἐννοεῖται ὅτι ὁ Πονηρίδης δὲν ἔσχε καιρὸν νὰ μελετήσῃ οἰονδήποτε μέρος, ἀλλ' ἐμελλε νὰ παράσῃ τὸ στήριγμα τῶν κραταίων του ὤμων εἰς τὸ μέγα γύμνασμα τῆς ἀνθρωπίνης σταφυλῆς, ὅπερ ἡ-
θελον ἐκτελέσει οἱ μακρορρίνες τοῦ Θεοῦ Τιγγού, καὶ δι' οὗ ἐπεραίνετο ἡ παράστασις.

Πρὸ τῆς τρίτης ὥρας οἱ θεαταὶ εἶχον ἤδη πληρώσει τὸ εὐρὺ παράπηγμα. Εὐρωπαῖοι καὶ ἰθαγενεῖς, Σῖναι καὶ Ἰάπωνες, γυναῖκες καὶ παι-
διά, κατελάμβανον ἐν ὁρμῇ τοὺς στενοὺς σκά-
μους καὶ τὰ ἀντιμέτωπα πρὸς τὴν σκηνὴν θεω-
ρεῖα. Οἱ μουσικοὶ εἶχον εἰσέλθει ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ οἱ γόγγυοι, τὰ κρόταλα, οἱ αὐλοὶ, τὰ κρέμ-
βαλα καὶ τὰ τύμπανα, πλήρη συναποτελοῦντα ὀρχήστραν, ἐπατάγουν ἀπαισίως.

Ἡ παράστασις ἐκείνη ὑπῆρξεν ὅποια πᾶσα ἀκροβατικὴ παράστασις. Ὁμολογητέον ὅμως, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἰσὶν οἱ πρῶτοι ἰσοσταθμισταὶ τοῦ κόσμου. Ὁ μὲν ἐξετέλει διὰ τοῦ ῥιπιδίου του καὶ μικρῶν τεμαχίων χάρτου τὸ τοσοῦτον χά-

ριεν γυμνασμά των χρυσασαλίδων· ὁ δὲ διὰ τοῦ εὐδωδούς καπνοῦ τῆς καπνοσύριγγός του διέγραφε ταχέως ἐν τῷ κενῷ λέξεις κυανωπάς, δι' ὧν ἀπετελεῖτο φιλοφροσύνη τις πρὸς τὴν ὁμήγουριν. Ἄλλος ἑτερατοῦργει δι' ἀνημμένων κηρίων, ἄτινα ἐσθέννυν ἀλληλοδιαδόχως παρερχόμενα πρὸ τῶν χειλέων του καὶ ἀνῆπτε πάλιν τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου, οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν διακόπτων τὴν θαυμαστὴν τερατουργίαν. Ἄλλος δὲ πάλιν παρήγε διὰ στρεφόμενων βερβίκων τοὺς παραδοξοτάτους τῶν συνδυασμῶν, καὶ οἱ συρίζοντες ἐκείνοι στρόβιλοι ἐφαίνοντο οἷον εἰ ζῶν ἀπὸ τῆς χειρὸς του ἀντλοῦντες ἐν τῇ ἀπείρῳ αὐτῶν περιδινίσει. Ἐτρεχον ἐπὶ καπνοσύριγγων, ἐπὶ ἀκμῶν μαχαίρας, ἐπὶ σιδηρῶν συρμάτων, λεπτῶν ὡς τρίχες καὶ τεταμμένων δι' ὅλης τῆς σκηνῆς· περιέθεον τὰ χεῖλη χρυσασαλίδων κυλίκων, ἀνερχόμενοι εἰς κλίμακας ἐκ βαμβοκαλάμου καὶ διεσπείροντο εἰς πᾶσαν γωνίαν, συναποτελοῦσαι ἁρμονίαν παράδοξον διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ποικίλων αὐτῶν τόνων. Οἱ Ἰάπωνες ἑτερατοῦργουν ἀληθῶς διὰ τῶν στρόβιλων ἐκείνων· περιεδίνουν αὐτοὺς ἐν τῷ κενῷ, τοὺς ἐσφενδόνιζον διέκην πυράδων, καὶ ὅμως οἱ στρόβιλοι ἐστροφίλουν· τοὺς ἐκρυπτον ἐντὸς τῶν θυλακίων των, καὶ τοὺς ἐξῆγον στρόβιλοῦντας πάντοτε, μέχρις οὗ ἐξαλάτο τὸ ἐλατήριόν των καὶ οἱ στρόβιλοι ἀνελύντο εἰς δράγματα πυρὸς καὶ φλογῶν!

Περὶ τὸν νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα τὰ θαυμαστά τεχνάσματα τῶν ἀκροβατῶν καὶ γυμναστῶν τοῦ θιάσου. Αἱ ἀσκήσεις τῆς κλίμακος, τῆς ράβδου, τῆς σφαίρας καὶ τῶν πίθων ἐξετελέσθησαν μετὰ μεγίστης ἀκριβείας. Ἀλλὰ τὸ κυριώτατον τῆς παραστάσεως θέληγον τὸ ἦτο ἡ ἐμφάνισις τῶν *Μακρορόρινων*, ἰσοσταθμιστῶν καταπληκτικῶν, οὓς ἀγνοεῖ ἔτι ἡ Εὐρώπη.

Οἱ μακρορόρινοι οὗτοι ἀποτελοῦσι σωματεῖον ἰδιαίτερον, ὑπὸ τὴν ἄμεσον προστασίαν τοῦ θεοῦ Τιγγού. Ἐνδεδυμένοι ὡς ἥρωες μεσαιωνικοί, ἐφορον λαμπρὰς πτέρυγας εἰς τοὺς ὤμους. Ἀλλὰ τὸ ἰδίως αὐτοὺς χαρακτηρίζον ἦσαν αἱ τὰς μορφὰς των κοσμοῦσαι μακροαὶ ῥίνες καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Αἱ ῥίνες ἐκεῖναι οὐδὲν ἄλλο ἦσαν ἢ βαμβοκάλαμοι, μακροὶ πέντε πόδας μέχρι δέκα, καὶ ἄλλοι μὲν εὐθεῖς, ἄλλοι δὲ κυρτοί, ἄλλοι λείοι καὶ ἄλλοι ἀνώμαλοι. Ἐπὶ τῶν προσαρτημάτων δ' ἐκείνων, στερεῶς προσηρμοσμένων, ἐξετελοῦντο πᾶσαι τῶν μακρορόρινων αἱ ἀσκήσεις. Δωδεκάς τις τῶν ὁπαδῶν τοῦ θεοῦ Τιγγού ἐξηπλώθησαν ὑπτιοὶ κατὰ γῆς, οἱ ἑταῖροι δ' αὐτῶν κατέπεσον ἐπὶ τῶν ῥινῶν των, ὑψομένων δίκην ἀλεξικεραιῶν, πηδῶντες ἐπ' αὐτῶν, μεθιπτάμενοι ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην, καὶ τ' ἀπιθανώτατα τῶν γοητευμάτων ἐκτελοῦντες.

Ὡς πέρας δὲ τοῦ θεάματος εἶχεν εἰδικῶς ἀναγγελοῦν ἡ ἀνθρωπίνη πυραμὶς, καθ' ἣν πεντηκοντάς τις τῶν μακρορόρινων ἐκείνων ἐμελλον

νὰ παραστήσωσι τὸ ἄρμα τοῦ Ζαγαρνάουτ, στηριζόμενοι, πρὸς σχηματισμὸν τῆς πυραμίδος, οὐχὶ ἐπὶ τῶν ὤμων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ῥινῶν αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τῶν ἀποτελούντων τὴν βᾶσιν τοῦ ἄρματος εἶχεν ἀποσπῆθαι τοῦ θιάσου, ἤρκει δὲ βωμάλεος μόνον καὶ ἐπιτήδειος ἀνὴρ πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ, εἶχεν ἐκλεχθῆ ἀντικαταστάτης του ὁ Πονηρίδης.

Κατησχυμένος ὁ ταλαίπωρος νέος, καὶ μετὰ πόνου τῆς νεανικῆς του τέχνης ἀναμνησκόμενος, ἐνεδύθη τὸ μεσαιωνικὸν του ἔνδυμα, διὰ ποικιλοχρόων πτερῶν κεκοσμημένον καὶ προσήγαγε τὴν μορφὴν αὐτοῦ εἰς ἐφαρμογὴν ἐξάποδος ῥινός. Ἀλλ' ἡ ῥὶς ἐκείνη ἦν ὁ ἄρτος του, καὶ ὑπέμεινε.

Παρήλθεν οὕτω ὁ Πονηρίδης εἰς μέσον, ἐτάχθη μετὰ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ συναδέλφων, οἵτινες ἐμελλον ν' ἀποτελέσωσι τὴν βᾶσιν τοῦ ἄρματος, κ' ἐξάπλωθαι μετ' αὐτῶν κατὰ γῆς ἐσπρεψε τὴν ῥίνα του πρὸς τὸν οὐρανόν. Δευτέρα ἀκροβατῶν σειρά παρετάχθη ἐπὶ τῶν μακρῶν ἐκείνων προσαρτημάτων, τρίτη ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦς, καὶ κατόπιν τετάρτη, καὶ δι' ὧν ἐκείνων τῶν ῥινῶν, τῶν ἀπὸ τῶν ἄκρων των μόνον ἐφαπτομένων, ἀνεκλαδῶθη ἐντὸς ὀλίγου ἀνθρώπινον οἰκοδόμημα μέχρι τοῦ ὀρόφου τοῦ θεάτρου.

Αἱ χειροκροτήσεις ἐπετείνοντο καὶ τὰ ὄργανα τῆς ὀρχήστρας ἐπατάγουν δίκην κεραυνῶν, ὅτε ἡ πυραμὶς αἰφνης ἐκλονήθη, ἡ ἰσορροπία διεταράχθη, ἐκλιπούσης μιᾶς ἐκ τῶν κάτω ῥινῶν, καὶ τὸ μνημεῖον ὅλον κατέρρευσεν ὡς χάρτινον φρούριον.

Εἰς τοῦτο ἔπταισεν ὁ Πονηρίδης, ὅστις, κατὰ κλίπων αἰφνης τὴν θέσιν του, ὑπερπηδῶν τὸ προσκήνιον ἀνευ τῆς βοηθείας τῶν πτερυγῶν του, καὶ ἀναρρίχόμενος εἰς τὸ δεξιὸν περίστυον, κατέπιπτε πρὸ τῶν ποδῶν ἐνός τῶν θεατῶν, ἀνακράζων:

— Αὐθέντα μου! αὐθέντα μου!

— Σὺ ἐδῶ;

— Ἐγώ!

— Ἐμπρὸς λοιπόν, παιδί μου... εἰς τὸ ἀτμόπλοιο.

Ὁ κ. Φόγ, ἡ συνοδούσα αὐτὸν κ. Ἀουδά καὶ ὁ Πονηρίδης ὡρμησαν διὰ τῶν διαδρόμων ἔξω τοῦ παραπήγματος, ἀλλ' εὗρον ἐκεῖ τὸν ἐντιμον κ. Βάτουλκαρ, ἐκτὸς ἑαυτοῦ καὶ ζητοῦντα ἀποζημιώσεις. Ὁ Φιλέας Φόγ ἐπράυνε τὴν ὀργὴν του διὰ δραστὰς χαρτονομισμάτων, καὶ τὴν ἔκτην ὥραν καὶ ἡμίσειαν, ὅτε τὸ ἀμερικανικὸν ἀτμόπλοιο ἐμελλε ν' ἀναχωρήσῃ, ἐπεβίβάζοντο αὐτοῦ ὁ κ. Φόγ καὶ ἡ κ. Ἀουδά, ἀκολουθοῦμενοι ὑπὸ τοῦ Πονηρίδου, φέροντος πάντοτε τὰς πτέρυγας εἰς τὸν ὤμον καὶ τὴν ἐξάπουν ῥίνα του ἐπὶ τοῦ προσώπου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Καθ' ὃ διαπλέεται ὁ Εἰρηνικὸς Ὁκεανός.

Ἐννοεῖται τί συνέβη ἀπέναντι τοῦ Σαγκάι.

Τὰ σήματα τοῦ Ταγκαδὸρ εἶχον παρατηρηθῆ ὑπὸ τοῦ ἀτμοκινήτου τῆς Ἰοκοχάμας, καὶ ὁ πλοίαρχος βλέπων σημαίαν μεσίστιον, κατηυθύνθη πρὸς τὴν μικρὰν ἡμιολίαν. Μετὰ τινὰς στιγμὰς ὁ Φιλέας Φόγ ἐπλήρωνε τὸν συμπεφωνημένον ναῦλον ἐγγειρίζων εἰς τὸν κυβερνήτην Ἰωάννην Βούνσβυ πεντακοσίας πεντήκοντα λίρας, καὶ ἐπέβαινε μετὰ τῆς κ. Ἀουδά καὶ τοῦ Φιξ εἰς τὸ ἀτμοκίνητον, ὅπερ ἀπέπλεε πάραυτα εἰς Ναγασάκι καὶ Ἰοκοχάμαν.

Ἀφίχθεις τὴν πρωίαν τῆς 14 Νοεμβρίου δηλ. κατὰ τὴν ὁρισμένην ὥραν, ὁ Φιλέας Φόγ ἀφῆκε τὸν Φιξ ν' ἀσχοληθῇ περὶ τῶν ἰδίων του ὑποθέσεων καὶ μετέβη ἐπὶ τοῦ *Καρνάτικ*, ὅπου ἐμαθε πρὸς μεγίστην χαρὰν τῆς κ. Ἀουδά, — καὶ ἰδίαν ἑαυτοῦ ἰσως, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ δείξῃ — ὅτι ὁ γάλλος Πονηρίδης εἶχεν ἀληθῶς καταπλεύσει τὴν προτεραίαν εἰς Ἰοκοχάμαν. Μέλλων δὲ ν' ἀναχωρήσῃ τὴν αὐτὴν ἐσπέραν εἰς ἅγιον Φραγκίσκον, ἐπελήφθη ἀμέσως τῆς ἀναζήτησεως τοῦ ὑπηρετοῦ του. Ἀποταθείς, ἀλλ' εἰς μάτην, πρὸς τὸν γάλλον καὶ ἄγγλον πρόξενον, ἀπηλπίζετο ἤδη ν' ἀνέυρῃ τὸν Πονηρίδην, ὅτε ἡ τύχη ἡ μάλλον εἰπεῖν προαΐσθημά τι εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ παράπηγμα τοῦ ἐντίμου Βάτουλκαρ. Καὶ δὲν ἤθελε μὲν οὗτος βεβαίως ἀναγνωρίσει τὸν ὑπηρετὴν του, ὑπὸ τὴν ἀλλόκοτον αὐτοῦ μεταμφέσιν· ἐκεῖνος ὅμως, ὑπτιος κείμενος, διέκρινε τὸν κύριόν του, καὶ μὴ δυνήθεις νὰ κρατήσῃ κίνησιν τινα τῆς ῥινός του, ἐπήγαγε τὴν διατάραξιν τῆς ἰσορροπίας καὶ τὰ μετὰ τοῦτο συμβάντα.

Ταῦτα ἔμαθεν ὁ Πονηρίδης παρὰ τῆς κυρίας Ἀουδά, ἣτις διηγῆθη αὐτῷ κατόπιν, πῶς ἐγένετο ὁ μεταξὺ Χόγγ-Κόγγ καὶ Ἰοκοχάμας διάπλους ἐν περιοδείᾳ κυρίου τινὸς Φιξ, ἐπὶ τῆς ἡμιολίας *Ταγκαδέρ*.

Ἀκούσας τὸ ὄνομα Φιξ ὁ Πονηρίδης οὐδόλως συνωφρυνθῆ, συλλογιζόμενος ὅτι δὲν ἦτο ἔτι καιρὸς ν' ἀποκαλύψῃ εἰς τὸν κύριόν του τὰ μετὰ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀστυνομικοῦ ἐπιθεωρητοῦ διατρέξαντα. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ διηγούμενος τὰ καθ' αὐτόν, εἰς οὐδένα ἄλλον ἀπέδωκε τὸ σφάλμα του, καὶ μόνον του δικαιολογίαν προσέβαλεν, ὅτι εἶχε καταληφθῆ ὑπὸ τῆς μέθης τοῦ ὀπίου ἐντὸς καπνιστηρίου τινὸς τοῦ Χόγγ-Κόγγ.

Ὁ κ. Φόγ ἤκουσεν ἀπαθῶς, καὶ χωρὶς τι ν' ἀπαντήσῃ, τὴν διήγησιν τοῦ ὑπηρετοῦ του, εἰτα δὲ παρέσχεν αὐτῷ πίστωσιν ἐπαρκῆ, ὅπως προμηθευθῇ ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου εὐσχημοτέραν τινα ἐνδυμασίαν. Ἀληθῶς δὲ μετὰ μίαν μόλις ὥραν, ὁ ἐντιμος νέος, κόψας τὴν ῥίνα του καὶ ψαλίδισας τὰ πτερά του, οὐδὲν εἶχε πλέον τὸ ἀναμνησκόν τὸν ὁπαδὸν τοῦ θεοῦ Τιγγού.

Τὸ ἀτμόπλοιο, ὅπερ ἐξετέλει τὸν μεταξὺ Ἰοκοχάμας καὶ ἁγίου Φραγκίσκου διάπλουν ἀνῆκεν εἰς τὴν Ἀτμοπλοϊκὴν τοῦ Εἰρηνικοῦ ἑται-

ρίαν καὶ ἐκαλεῖτο *Στρατηγὸς Γράντ*, ἦτο δ' εὐρὺ τροχοφόρον σκάφος, χωρητικότητος διςχιλίων πεντακοσίων τόννων, κάλλιστα διεσκευασμένον καὶ μεγάλης ταχύτητος. Κολοσσαῖος ζυγὸς ὑψοῦτο καὶ κατέβαινε ἀλληλοδιαδόχως ὑπὲρ τὸ κατάστρωμα· εἰς τὸ ἐν δ' αὐτοῦ ἄκρον ἐνηρθροῦτο βᾶκτρον ἐμβόλου, καὶ εἰς τὸ ἄλλο βᾶκτρον διωστήρος, ὅστις, μεταβάλλων τὴν εὐθύγραμμον κίνησιν εἰς κυκλικήν, προσηρμούετο εἰς τὴν ἄτρακτον τῶν τροχῶν. Ὁ *Στρατηγὸς Γράντ* ἦν κατηρτισμένος εἰς τριστήλον ἡμιολίαν, εἶχε δ' ἰστία πολλὰ καὶ μεγάλα, ὅπερ σπουδαίως ἐβοήθει τὸν ἀτμόν. Διατρέχων 12 μίλια καθ' ὥραν, ἤθελε διαπλεύσει βεβαίως ἐντὸς εἰκοσι καὶ μιᾶς ἡμερῶν τὸν Εἰρηνικόν. Ὡστε ὁ Φιλέας Φόγ εὐλόγως ἐπίστευεν, ὅτι ἀφικνούμενος τὴν 2 Δεκεμβρίου εἰς ἅγιον Φραγκίσκον καὶ τὴν 11 εἰς Νέαν Ἰόρκην, ἤθελε φθάσει εἰς Λονδίνον τὴν 20, ἦτοι ὥρας τινὰς πρὸ τῆς φοβεράς ἐκείνης ἡμέρας τῆς 21 Δεκεμβρίου.

Οἱ ἐπιβάται τοῦ ἀτμοπλοίου ἦσαν πολυάριθμοι: Ἀγγλοὶ, Ἀμερικανοί, εἰς τὸν ἐντοπίων μεταναστευόντων εἰς Ἀμερικὴν, καὶ ἱκανοὶ τοῦ ἰνδικοῦ στρατοῦ ἀξιωματικοί, χρησιμοποιοῦντες τὰς ἀδείας των εἰς περιοδείαν τῆς γῆς.

Κατὰ τὸν διάπλουν ἐκεῖνον οὐδὲν συνέβη ἐκτακτον. Τὸ ἀτμόπλοιο, ἀναπαυόμενον ἐπὶ τῶν εὐρέων του τροχῶν καὶ στηριζόμενον διὰ τῆς ἰσχυρᾶς του ἰστιοφορίας, πολὺ ὀλίγον διετοίχει, καὶ ὁ εἰρηνικὸς ὠκεανὸς ἐφαίνετο δικαιολογῶν τὴν ὀνομασίαν του. Ὁ κ. Φόγ ἦν ἥρεμος καὶ σιωπηλὸς ὡς συνήθως, ἡ δὲ νεαρά του συνοδὸς ἡσθάνετο ἐπὶ μᾶλλον ὅτι ἄλλοι πλὴν τῆς εὐγνωμοσύνης δεσμοὶ προσῆλυν αὐτὴν εἰς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον. Ἡ σιωπηρὰ ἐκείνη καὶ τοσούτον γενναία φύσις προὔξενε εἰς αὐτὴν ζωηροτέραν ἢ ὅσον ἐνόμιζεν ἐντύπωσιν, καὶ χωρὶς σχεδὸν νὰ τὸ ἐννοῇ κατελάμβανον αὐτὴν αἰσθήματα, ἅτινα οὐδόλως ἐφαίνοντο ἐπιδρῶντα ἐπὶ τοῦ αἰνιγματώδους κ. Φόγ.

Πλὴν δὲ τοῦτου ἡ κ. Ἀουδά διεφέρετο ζωηρότατα ὑπὲρ τῶν σχεδίων τοῦ εὐπατρίδου. Ἀνησυχούσα ἕνεκα τῶν ἐμποδίων, ἅτινα δυνατόν ἦτο νὰ διακινδυνεύσωσι τὴν ἐπιτυχίαν τῆς περιοδείας, ἐλάλει συχνάκις μετὰ τοῦ Πονηρίδου, ὅστις εἶχεν ἤδη κάλλιστα διαγνώσει τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας τῆς. Ὁ χρηστός νέος εἶχε τυφλὴν πλέον καὶ ἀπεριόριστον πίστιν πρὸς τὸν κύριόν του· πανηγυρίζων δὲ τὴν ἐντιμότητα, τὴν γενναιότητα καὶ τὴν ἀφροσύνην τοῦ Φιλέας Φόγ, ἐνεθάρρυνε συγγρόνως τὴν κ. Ἀουδά περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς ὁδοιπορίας, ἐπαναλαμβάνων πολλάκις, ὅτι τὸ δύσκολον εἶχεν ἤδη κατορθωθῆ, ὅτι εἶχον ἐξέλθει πλέον τῶν φανταστικῶν ἐκείνων χωρῶν τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, ὅτι ἐπέστρεφον εἰς κατὰ πολίτισμένα, καὶ ὅτι τέλος πάντων ἡ μεταξὺ ἁγίου Φραγκίσκου καὶ Νέας

τυχίας συντρόφων των. Τὸ ἐγὼ, τὸ φοβερόν ἐγὼ προφέρεται παρ' ὅλων τῶν στομάτων. Ὁ ἐγωϊσμός φαίνεται καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς θωπείας ὅς ἐπιδαψιλεύουσι πρὸς τοὺς ξένους ναύτας οἵτινες προσέρχονται εἰς βοήθειάν των.

Προτιμᾶτε νὰ ἴδῃτε τὸν ἐγωϊστὴν οἷος παρυσιάζεται ἐν τῇ κόλπῳ τῶν ἡμετέρων πόλεων καὶ ἐν τῇ συνήθει τοῦ βίου καταστάσει; ἐστὲ ὁ μάρτυς ἐνός ἐκ τῶν μεγαλοπρεπῶν συμποσίων εἰς ἃ παρευρίσκεται τὸ ἐπαχθὲς πρόσωπόν του· ἐνταῦθα κυρίως ἐκδηλοῖ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν της, τὴν υπερβολικὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἰδίας του συντηρήσεως. Ἰδιοποιεῖται τὴν καλλιτέραν θέσιν· σφετερίζεται τὰ ἐκλεκτότερα ἐδέσματα· οὐδὲν ἔθιμον σέβεται· παραβαίνει ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπείας· καταπιέζει τοὺς γείτονάς του διὰ τῶν ἀνοικείων τρόπων του· διὰ τῆς πλήρους παραλείψεως τῶν ὑπὸ τῆς ἐθιμοταξίας ἐπιβαλλομένων καθηκόντων, διὰ τῆς ἀπερισκεψίας τῶν ἐρωτησέων του, διὰ τοῦ δεσποτισμοῦ τῆς συνομιλίας του· ἐν διαστήματι ὀλίγων δευτερολέπτων ἡ λαίμαργία του ἐξηφάνισεν ὅτι ὑπάρχει ἐκλεκτότερον καὶ μᾶλλον ἐπιζήτητον. Τὸ συμπόσιον ἐτελείωσεν· ἀποσύρεται εἰς τινὰ γωνίαν· φοβεῖται μὴ αἰσυνδιαλέξῃ τῶν ἄλλων συμποσιαστῶν θορυβήσωσιν ἢ διακόψωσι τὴν ἡσυχον πορείαν τῆς πέψεώς του.

Ὁ ἐγωϊσμός δὲ εἶνε τὸ σύνθημα τῶν ἀγάμων καὶ πάντων τῶν ἀνθισταμένων εἰς τὸ ὁρμέμφυτον τῶν κοινωνικῶν σχέσεων· εἶνε προσέτι τὸ ἐλάττωμα τῶν γερόντων, τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν καχεκτικῶν. Παρατηρήσατε τὸν ὀχληρὸν ἐκεῖνον θνητὸν ὅστις πρὸ πολλοῦ κατατρυχεται ὑφ' ὅλων τῶν συμπτωμάτων τῆς ὑποχονδρίας. Ὁ ὑπέμετρος ἔρως τοῦ βίου ὀδηγεῖ αὐτὸν εἰς τὰ μεταλλικὰ ὕδατα· εἶνε ὁ ἐντελής τύπος τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Μόλις ἐγκαθίσταται καὶ ἀπασχολεῖ μόνος ὅλους τοὺς ὑπηρέτας τοῦ ξενοδοχείου· ἡ φωνή του ἐπικρατεῖ τῆς φωνῆς πάντων τῶν προσελθόντων· τρέχει πρὸς ζήτησιν ἱατρῶν· κατενοχλεῖ αὐτοὺς δι' ἀνωφελῶν καὶ ἀηδῶν λεπτομερειῶν· δὲν ἐμιλεῖ αὐτοῖς ἢ περὶ τῶν ἐντεραλγιῶν του, περὶ τῶν ἐπιπόνων πέψεών του, κ.τ.λ. Ἐὰν διηγῇται τις αὐτῷ τὰ πάθη τῶν ἄλλων, φαίνεται ἀφρημένος καὶ δνειροπολῶν· ἀγνοεῖ τὴν φιланθρωπίαν, τὴν ἐλεημοσύνην, τὰς λύπας. Δὲν ὑπάρχει ἀπολύτως δι' αὐτὸν ἐν τῷ κόσμῳ ἢ μία καὶ μόνη συμφορὰ· ἡ νόσος ὑφ' ἧς προσεδόληται.

Παρατηροῦσιν οἱ φυσιολόγοι ὅτι τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἀπαντᾷ συχνότερον ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ ἢ ἐν τῇ ἀτελείᾳ τοῦ φυσικοῦ ἡμῶν ὁργανισμοῦ. Ἐὰν ἐδύνατό τις κατὰ θέλησιν ν' ἀφαιρέσῃ ἀλληλοδιαδόχως μίαν ἢ δύο αἰσθήσεις ἀτόμου τινὸς καὶ νὰ ἐλαττώσῃ αὐτῷ οὕτως τὴν φυσικὴν δύναμιν τῆς σχέσεως, ἤθελεν αὐξήσει

τὴν ἀτομικότητά του. Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περίεργοι ἐγένοντο παρατηρήσεις εἰς τὰ Καταστήματα τῶν Κομφαλάων καὶ τῶν Τυφλογενῶν. Μετὰ ποίας ἀπληστίας οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν διενέμοντο τὰ λάφυρα τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐκείνων οἵτινες ὑπέπιπτον εἰς ἀσθενείαν τινα. Ἐντεῦθεν προέρχεται ἡ κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἀπαγόρευσις ὑπὸ τοῦ περιφανοῦς Ἀββᾶ Sicard τοῦ εἵδους τούτου τῶν διανομῶν. Ἐλεγεν ὅτι αὐταὶ ἦσαν λίαν λυπηραὶ διὰ τὴν ψυχὴν καὶ ὅτι καθίστων πολὺ φανεράν τὴν ἐπικράτησιν τῶν ἰδιωτικῶν συμφερόντων. Οἱ εὐχθεις, οἱ ἡλίθιοι καὶ διάφοροι παράφρονες ζῶσιν ὁμοίως ἐν πλήρει ἀνεξαρτησίᾳ ἀπὸ παντὸς τοῦ περικυκλοῦντος αὐτοὺς· βιοῦσιν ἐν διαρκεῖ ἐγωϊσμῷ.

Ἡ λέξις ἧς χρῶνται ἵνα παραστήσωσι τὸ ἴδιον αἶσθημα, περὶ οὗ ὁ λόγος, εἶνε μία τῶν ἐπιτυχεστέρων τῆς ἡμετέρας γλώσσης· εἶνε λίαν κατάλληλος ὅπως ἐκφράσῃ τὴν ἐνδόμυχον ταύτην κίνησιν τῆς ψυχῆς δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος διευθύνει τὰς ῥοπὰς του πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἀφίσταται τοῦ ἀγαθοῦ ὅπερ ὤφειλεν ἢ ἐδύνατο νὰ κάμῃ εἰς τοὺς ὁμοίους του. Ὁ ἐγωϊσμός εἶνε ἡ κορωνὴ τῶν προσωπικῶν ἡμῶν παθῶν. Εἶνε ἀσθένεια δυστυχῶς κοινοτάτη, διακυβεύουσα πολλάκις τὰ συμφέροντα τῆς κοινωνικῆς τάξεως καὶ ἐκδηλωθεῖσα ὑπὸ πολλὰς μορφὰς κατὰ πάσας τοῦ πολιτισμοῦ τὰς ἐποχάς.

Εἰ καὶ τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ἀποβαίνει οὐδὲν ἥττον μισητὸν ἐλάττωμα, ἐὰν μὴ περικλειῇται ἐντὸς νομίμων ὁρίων. Ὁ ἄνθρωπος ὁ παραγνωρίζων τὰς κοινωνικὰς του σχέσεις εἶνε πάντοτε ἔνοχος πρὸς τοὺς ὁμοίους του. Αἰὲν εἶνε ὁμολογούμενον ὅτι ἔπρεπε νὰ κρύπτωμεν ἐπιμελῶς τὸ πρῶτον τοῦτο ἐλαττήριον τῆς ἡμετέρας διαρκείας καὶ διατηρήσεως. Εἶνε ἐλάττωμα αἰσχυνηλὸν ὅπερ δὲν ἐπιδοκιμάζει τις πλεονέτερον τῆς φιλαργυρίας.

Ὁ ἐγωϊστὴς λοιπὸν εἶνε ὃν οὐσιωδῶς ἀντικεινών· εἶνε δοῦλος στρεφόμενος· ἀκαταπαύστως περὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ ὁργανισμόν καὶ μὴ ἀναγνωρίζων ἕτερον νόμον ἢ τὸν ὑπὸ τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ ἐπιβαλλόμενον· διατελεῖ, τρόπον τινα, ὑπὸ τὴν δουλείαν τῶν βαναυσωτέρων ὀρέξεων του· δὲν βλέπει πρὸ αὐτοῦ ἢ τὸ παρὸν καὶ διέρχεται τὸν βίον αὐτοῦ ὀλόκληρον διευθετῶν τὴν ὕλικήν του περιουσίαν· οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην καταβάλλει προσπάθειαν ἵνα υπερβῇ τὸν κύκλον τῶν κινούντων αὐτὸν συμφερόντων. Μόνον περὶ τῶν στιγμιαίων ἀπολαύσεων ἀπασχολεῖται ὁ νοῦς του. θεωρεῖ ἑαυτὸν ὡς τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιότερον μέρος τῆς δημιουργίας· προτιμᾷ ὅλων τὴν ἀφόρητον ἀτομικότητά του· οἰκειοποιεῖται πᾶν ὅ,τι τὸν ἐνδιαφέρει.

Τίς ἤθελε πιστεύσει ὅτι ὁ ἐγωϊσμός δύναται

νὰ συμμιχθῇ μετὰ τῶν φύσει γενναιοτέρων παθῶν; Ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐξ αὐτοῦ ἐμπνεόμενος καὶ ἐν αὐτῷ ἀκόμη τῷ αἰσθηματι τοῦ ἔρωτος εἶνε ὅλος προσωπικότης. Θέλει νὰ ἐπιτύχῃ τὴν χεῖρα νέας γυναικὸς καθ' ὅλα τελείας, ἧς ἡ λαμπρὰ παρουσία θὰ ἐδύνατο ν' αὐξήσῃ τὴν ἰδικήν του· γοητευμένος ἐκ τῶν θελγῆτρων της, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τοῦ πλούτου αὐτῆς ἀφαρπαζόμενος, ὀλίγον φροντίζει ν' ἀγαπηθῇ παρ' αὐτῆς, ἀρκεῖ νὰ τὴν θυσιάσωσιν εἰς τὰς ἐπιθυμίας του· οὐδὲν θέλει νὰ διανείμῃ μετὰ τῆς μελλούσης συντρόφου του· δὲν ἐποφθαλμιᾷ ἢ νὰ καταστῇ κύριος αὐτῆς· ἢ προῖξ καὶ ἡ ὑπακοή της τῷ ἄρχουσιν· θὰ διαμεῖνῃ μὲν καὶ πρὸς τὴν στενοτέραν ἀκόμη τῶν σχέσεων.

Ὑπάρχουσι περιστάσεις καθ' ἃς ὁ ἐγωϊσμός καταλαμβάνει καὶ διαφθείρει τοὺς ἀνθρώπους ἀθρόους· τοιοῦτος εἶνε ὁ χαρακτῆρίζων τὴν πτωσίν τῶν κοινωνικῶν· ὁ ἐγωϊσμός οὗτος ἔκαμε νὰ νομίσωσι φιλόσοφοι τινες ὅτι τὸ προσωπικὸν συμφέρον ἦτο τὸ μοναδικὸν ἐλαττήριον τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων. Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Ἀττικοῦ πρὸς τὸν Κικέρωνα δύνανται νὰ παράσχωσιν ἡμῖν ἰδέαν περὶ τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἰς τὸν τρόπον τοῦ αἰσθάνεσθαι τῶν Ρωμαίων. Τὴν πρὸς τὴν πατρίδα γλυκεῖαν ἀφρίσωσιν εἶχε διαδεχθῇ ἀφροντισία διὰ τὸ Κράτος, ὑποθαλαπομένη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἐπικούρου, ἀρχῶν μεγάλως διακίονσων τὴν κακὴν ἰδέαν ἣν ὁ Κάτων εἶχε περὶ τῆς ἐλληνικῆς φιλοσοφίας.

Κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους ὁμίλησαν ἄλλως τρόπους περὶ τῆς περιφάνου ἐκείνης αἰρέσεως ἥτις εἶχε ποτὲ διασπαρῇ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἥτις εἶχεν ἀναβιβάσει εἰς σύστημα, τὸ αἶσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Οἱ ὑποτιθέμενοι οὗτοι σοφοὶ ἠξίουσαν νὰ μὴ ἐμβάλλῃ τις ἐν τῇ ψυχῇ ἢ αἰσθήματα γλυκεῖα. Ἀπόθουν τὰ βίαια συναισθήματα· ἡδέως καὶ ἡρέμα ἀνεκλινέζον τὸ ἀνθρώπινον σύστημα καὶ εἰς τὸ θέλγητρον τοῦτο, ὅπερ δὲν δύναται τις νὰ ὀρίσῃ, παρεῖχον τὴν δυνάμειαν ἡδονῆς. Ἐδύνατό τις νὰ συγκρίνῃ αὐτοὺς πρὸς τὰς ζωηρὰς καὶ λαμπρούσας ἐκείνας χρυσαλλίδας αἵτινες ἀφαιροῦσι τὸν χυμὸν ἐξ ὅλων τῶν ἀνθέων. Ἦσαν φαιδροὶ κοσμοπολῆται, ἀγνωσύντες καὶ τὴν θλίψιν αὐτὴν ἣν προξενεῖ ἡ ἀπώλεια τῆς πατρίδος. Ἐαρπύουντο μόνον τὰς γλυκύτητας τῆς φιλίας, ἥμιστά ἀνησυχοῦντες περὶ τῶν μεταβολῶν αὐτῆς. Δὲν συνεδέοντο ἢ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἵτινες συνετέλουν εἰς τὰς ἀπολαύσεις των. Ἐμπορεύοντο τρόπον τινα μετ' αὐτῶν τιμητικὰς ἐκφράσεις, φιλοφροσύνας, ὑπηρεσίας καὶ τὰ παρόμοια. Ἐπεδίωκον τὰς γυναικὰς χωρὶς οὐδεμίαν δι' αὐτὰς νὰ αἰσθάνωνται ἀνησυχίαν, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς χάριν τῆς ἡδονῆς ἣν αὐταὶ παρέχουσιν. Ἦσαν καθόλου ἀναίσθητοι πρὸς τὰς ἀπωλείας τῆς καρδίας καὶ τῆς τύχης. Ἦδον ἡ τις τοὺς ἐγκατέ-

λειπεν, ἔτρεχον κατόπιν ἐτέρας· ἀπέφευγον ὅλα τὰ μέρη ἐνθα ἦτο δυνατόν ν' ἀπαντήσωσιν ἀντικείμενόν τι θλίψεως. Ἦσαν ξένοι πρὸς τὸ μῆκος, τὸν φθόνον, τὴν φιλοδοξίαν, πάθη λίαν δυσφόρητα διὰ τὸν βίον. Οὐδὲν ἐπόθουν ἐκ τῶν προξενούντων τὴν ταραχὴν καὶ τὴν σύγχισιν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς. Βεβαίονται ὅτι τοσοῦτον ἦσαν ἐπιεικεῖς διὰ τὰς ὕβρεις ὧν ἐνίοτε καθίσταντο τὸ ἀντικείμενον, ὥστε μόλις αὐταὶ ἐπέψαυον τὴν ἐπιδερμίδα των. Ἡ ἀφροντισία των καθίστα αὐτοὺς ἀτρώτους πρὸς τοὺς πόρους καὶ τὰς δυσχερείας τοῦ βίου. Τέλος, τὸ μέγα ἀπόρητον τῶν φιλοσόφων τούτων ἦτο νὰ καταστήσωσι τὴν εὐδαιμονίαν αὐτῶν ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς τῶν ἄλλων. Ἀπασα ἡ εὐτυχία αὐτῶν ἦτο ἐνδόμυχος καὶ συγκεντρωμένη ἐν ἑαυτοῖς. Εἶχον ἐκλεπτύνει τὸ δόγμα των μέχρι μετριάσεως τῶν ἡδονῶν των ἵνα αἰσθάνωνται ταύτας πλεονέτερον. Ἠγάπων ἐν τούτοις τὴν πολυτέλειαν, τὰ ἐδέσματα, τὴν εὐωχίαν· ἐκαλλωπίζοντο ἐπιτετηδευμένως καὶ ἔφερον προφύρα· ἦσαν μετρίοφρονες ἐγωῖσται ἐξ ἐκείνων ὧν παραδείγματα ἀνευρίσκει τις εἰσέτι καὶ παρ' ἡμῖν.

Δι' οἵονδήποτε τέλος θελγῆτρου καὶ ἂν τὸ περικοσμήσῃ τις, τὸ ἀποκλειστικὸν αἶσθημα ὅπερ ὁ ἄνθρωπος ἐκδηλοῖ δι' ἑαυτὸν, εἶνε ἀξιωματικόν. Δυσκόλως ἀνέχεται τις τὸν ἀντικαθιστῶντα εἰς τὰ ἡδύτερα αἰσθήματα τὰς κοινοτέρας ὀρέξεις του. Ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην, εὐρίσκειται εἰς διαφωνίαν πρὸς τοὺς ὁμοίους του· διαγίγει ξένος πάσης στοργῆς καὶ πάσης σχέσεως· εἶνε ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τοῦ συνέχοντος ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ κοινωνικοῦ σώματος· οἱ σύγχρονοί του τὸν ἀπωθεοῦσιν ὡς κακὸν τοῦ βίου συμποτήν· ὁ θάνατός του δὲν διεγείρει τὴν ἐλαχίστην λύπην. Ὁ κόσμος περιχαρὴς ἀπαλάσσεται τοῦ ἀνωφελοῦς ἀνθρώπου, ὅστις μετ' οὐδενὸς ἠθέλησεν ἀνείμῃ οὔτε τὰς ἡδονὰς του, οὔτε τὴν εὐτυχίαν του.

A. I. RAABE.

ΑΙ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΙ ΤΗΣ ΕΝΕΤΙΑΣ

Ἡ ἀρχαία δημοκρατία τῆς Ἑνετίας ἦτο διηρημένη εἰς δύο δημοκρατίας· τὴν τῶν Ἑνετῶν καὶ τὴν τῶν περιστερῶν. Ὁ ἐκ θαλασσοπόρων οὗτος λαός, ὅστις εἶχεν οἰκοδομήσει τὴν πρωτεύουσάν του ἐπὶ τοῦ πελάγους, ἡγάπα τὰς περιστέρας, οὐχὶ βεβαίως διὰ τὰς θέτη ἐπὶ τῆς ἐσχάρας, ὅπως τὰς ἀγαπῶμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ διότι τῷ ἐνθουσίῳ τὴν περιστερὰν τοῦ Νῆε. Αἱ περιστέραι τῆς Ἑνετίας καθίπταντο οἰκείως ἐφ' ὅλων τῶν πλοίων ἅτινα μετὰ μεμακρυσμένον ταξίδιον, ἐπλησίαζον πρὸς τὸ Λίδον. Βλέποντες τὰς περιστέρας, οἱ Ἑνετοὶ ἐχαίρειζον ἡδὴ τὴν Ἑνετίαν ὡς ἐγὼ χαίρειζω μακρόθεν τὴν Γαλλίαν ὅταν ἐφημερίς τῶν Παρισίων ἐξαπλοῖ τὰς πτέρυγας τῆς εἰς τὸ καφενεῖον Φλοριάν. Ἑνετοὶ τινες, ποιητικώτεροι ἀπῆρχοντο τῆς

Ἐνετίας φέροντες ἐκεῖθεν μεθ' ἑαυτῶν περιστερὰς ὡς ἐμψυχον ἐνθύμημα τῆς ἀπομεμακρυσμένης πατρίδος, πρὸ πάντων ὅμως ἵνα τὰς μεταχειρισθῶσιν ὡς ἀγγελιαφόρους τοῦ ἔρωτος. Πολλάκις αἱ περισσότερα ἀπελύοντο χιλίας λεύγας μακρὰν τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἵνα φέρωσι τὰ εὐαγγέλια εἰς γυναῖκα πεφιλημένην. Ἡ περισσότερὰ ἔφθανε τάχιστα μετὰ ταινίας ἐχούσης τὰ χρώματα τῆς Ἐνετίας. Ἦτο τὸ σημεῖον τῆς ἀγάπης καὶ τῆς χαρᾶς. Ἀλλὰ πολλάκις πάλιν ἡ περισσότερὰ ἐπανήρχετο ἔχουσα τὴν μίαν τῶν περυγῶν τετραυματισμένην διότι ἔφερεν εἰδησιν πένθιμον· τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν εἶχον ἀπολύσει ἐν μέσῳ τῆς ἀγωνίας ναυαγίου· εἶχε λάβει τὴν τελευταῖον ἀσπασμὸν καὶ ἐδίδεν αὐτὸν κατὰ τὴν ἐπ' ἀνδρόν της· καθότι ἅπασαι αἱ νεάνιδες αἱ περιμένουσιν τοιοῦτον ἀγγελιαφόρον, θυγατέρες πατρικίων, ἢ κόραι τοῦ λαοῦ, ἐπορεύοντο καθ' ἑκάστην ὅπως ἐξετάσωσι τὰς περισσότερας τοῦ Ἀγίου Μάρκου καὶ ἐρωτήσωσιν ἐκαστὴν αὐτῶν μὴ εἶχεν ἐπιστολὴν δι' αὐτάς.

Πολλὰ ὑπάρχουσιν ἀνέκδοτα περὶ τῶν περισσότερων τοῦ Ἀγίου Μάρκου. Ἐκαστος διηγέται τὸ ἐδικόν του· δὲν θέλω τὰ ἐπαναλάβει πάντα, ἀλλὰ θὰ διηγηθῶ γεγονὸς ὅπερ μοι ἀπέσπασε δάκρυα.

Δυστυχῆς περισσότερὰ τῆς Ἐνετίας! Ἐπὶ ἡμέραν καθ' ἣν οἱ Ἐνετοὶ ἐπέβησαν ἐπ' αὐτῶν βέβηλον χεῖρα, τοῦτο δὲ κατὰ τὸ 1849. Ἦτο ἔτι ἡ δημοκρατία τῆς Ἐνετίας, πρῶται ἀκτῖνες ἀνατέλλοντος ἡλίου, ἡλίου ὅστις δὲν ἔλαμψε μεθ' ὅλης αὐτοῦ τῆς λαμπρότητος. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέπεσον κατὰ τῶν περισσότερων καὶ κατεβρόχθισαν αὐτάς. Πόσας ὅμως ἡμέρας εἶχον στερηθῇ τροφῆς! Ἐν μέσῳ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῆς ἀμύνης, καθότι ὅλοι ὑπερήσπεζον τὴν μητέρα αὐτῶν, τὰ τέκνα τῆς Ἐνετίας, εἶχον λησμονήσει ὅτι ἡ τροφή ἔλειπε πανταχοῦ πρὸ πολλῶν ἡδὴ ἡμερῶν. Ἦρχισαν λοιπὸν νὰ κυνηγῶσι τὰς περισσότερας, καὶ ἂν πρέπη νὰ πιστεῦσιν τις εἰς τοὺς λόγους τῶν Ἐνετῶν, αἱ περισσότεραι αἴτινες ἠδύναντο νὰ προσφύγωσιν εἰς τὰς πλησίον νήσους, ἤρχοντο οὕτως εἰπεῖν ἐκουσίως νὰ θυσιάσθωσιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς Δημοκρατίας.

Πρέπει νὰ εἴπῃ τις προσέτι εἰς δόξαν τῶν Ἐνετῶν, ὅτι μετὰ τὴν πρώτην σφαγὴν, ἀπεφάσισαν πάντες ν' ἀποθάνωσι μᾶλλον ἢ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὸν ἐξολοθρευσμὸν τῶν ἀθῶν τούτων ὅστις πάντως ἠδύνατο ν' ἀποβῇ ἀπαίσιος εἰς τὴν Ἐνετίαν.

Ἀπὸ τοῦ 1849, αἱ περισσότεραι, αἴτινες οὐδόλως εἶναι μνηστικάκοι, ἐξηκολούθησαν προσερχόμεναι καὶ λαμβάνουσιν τὴν τροφὴν τῶν ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν Ἐνετῶν. Πρέπει νὰ παρευρεθῇ τις εἰς τι τῶν συμποσίων τῶν ἵνα λάβῃ ἰδέαν τῆς ἀξιοχρημάστου οἰκειότητος αὐτῶν. Οὐδὲν τὰς

πτοεῖ. Τὸ πολὺ πολὺ μάλιστα διὰ δύο πηδημάτων χαιρετίζουσι τὸν διαβάτην. Κάθονται ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν γονδολιέρων· ἔρχονται πρὸς τοὺς ξένους καὶ τοῖς εὐχονται τὸ «καλῶς ἦλθες» εὐθὺς ὡς ταῖς ἀνοίξῃ τις τὸ παράθυρον. Ἐν ᾧ γράφω, ἰδοὺ δύο περισσότεραι ζητοῦσαι τροφὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου. Πρὸ δλίγου ἡ πωλήτρια ἥτις εἶναι ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου ἐν τῇ πλατεῖα τοῦ Ἀγίου Μάρκου, ἦτο περιεστοιχισμένη πανταχόθεν κατὰ τὸ πρόγευμα αὐτῆς. Ἡ καλὴ γυνὴ λίαν ταχέως ἐτελείωσε τὸ ἀριστόν της, τῇ βοήθειᾳ τῶν περωτῶν αὐτῆς συνδαιτυμόνων.

Ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν διαφόρων μνημείων τῆς Ἐνετίας μυριάδες ἀγαλμάτων, πῆγασοι, χίμαιραι, λέοντες, φύλλα ἀκάνθου, ἅπασα ἡ ποικιλία τῆς γλυπτικῆς, ἅπαντα τὰ εἶδη τοῦ Μεσαιῶνος καὶ τῆς Ἀναγεννήσεως. Δὲν εἰξεύρω ἂν αἱ περισσότεραι τῆς Ἐνετίας ἀγαπῶσι τὰς τέχνας, ἀλλὰ φωλεύουσι πάντοτε ἐφ' ὅλων τούτων τῶν ἀριστουργημάτων. Ἄν ὑπάρχωσι τόσαι περισσότεραι ὅσα καὶ γλυπτικὰ ἔργα, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν θὰ ἀνέρχεται εἰς τρεῖς περίπου χιλιάδας.

Αἱ περισσότεραι ἐφάνησάν ποτε ἐπαναστάτιδες. Πρῶταν τινὰ καθ' ἣν ὥραν οἱ Ἐνετοὶ περιπατῶσιν ὑπὸ τὰ μέγαρα τῶν Procuratori, ἐκατοντάδες περισσότερων καθίπτανται ἐπὶ τῆς πλατείας τοῦ Ἀγίου Μάρκου, φέρουσαι τὴν σημαίαν τῆς ἐπαναστάσεως, ἥτοι ἔχουσαι ἅπασα περὶ τὸν λαιμὸν ταινίαν μὲ τὰ ἰταλικά χρώματα. Καὶ πάντες οἱ Ἐνετοὶ χειροκροτοῦσι μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Τίς εἶχεν ἀπολύσει οὕτως ἐπὶ τῆς πλατείας τοὺς φιλησυχούς τούτους ἐπαναστάτας; Ἦτο θελκτικώτατη ἡ εἰκὼν τῶν κυανῶν τούτων λευκοφαίων περισσότερων μὲ τοὺς ῥοδόχρους ὄνυχας, αἴτινες ἐπῆδων, ἀνίπταντο καὶ ἀνετίνασσον τὰ ζωηρὰ αὐτῶν χρώματα. Πᾶς τις εὐκόλως ὑποθέτει πόσα καὶ πόσα ψυχὰ ζυμαρικῶν ἐβρίθθησαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῶν!

Ἀπεπνίγησαν σχεδὸν ὑπὸ τῶν θωπειῶν καὶ τῶν ζυμαρικῶν. Αἱ περισσότεραι τοῦ Ἀγίου Μάρκου οὐδέποτε εἶχον παρευρεθῇ εἰς τοιαύτην ἐορτήν.

Ἀλλὰ δὲν ἦσαν μόνον Ἰταλοὶ ἐν Ἐνετίᾳ· οἱ κακόγλωσσοι λέγουσιν ὅτι ὑπῆρχον καὶ Αὐστριακοί. Ἰδοὺ πάραυτα μεγάλη ταραχὴ κατὰ τὸ στρατόπεδον, ὡς εἰ ὁ Κατιλίνας εὕρισκετο εἰς τὰ πρόθυρα τῆς Ῥώμης. Αὐστριακοὶ τινες ἀξιωματικοί, προγευματίζοντες ἐν τῷ καφενίῳ φλοριὰν τρέχουσιν εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ παρίστανται εἰς τὸ θέαμα ὡς ἄνθρωποι ἀγχίνοι, χωρὶς νὰ αἰτιῶνται τὸν Βίκτωρα Ἐμμανουὴλ ἢ τὸν Γαριβάλδην, σκεπτόμενοι ὅτι, ἀφοῦ ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἐπέτρεπεν εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς ἀντιπολιτεύσεως νὰ εἰσχωρῶσιν εἰς τὴν Ἐνετίαν, δὲν ἠδύνατο ν' ἀγανακτήσῃ διὰ τὴν περωτὴν ταύτην διαδήλωσιν.

Δυστυχῶς οἱ καταστρέφοντες τὰ ἔθνη, εἶναι συνήθως οἱ βασιλικοὶ οἱ ὄντες βασιλικώτεροι καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. Προσῆλθον ὑπαξιωματικοὶ τινες οἵτινες ἀγανακτήσαντες ἐξέφερον τὴν λέξιν Ἐπανάστασις! Προέγραψαν μετὰ τῶν γονδολιέρων καὶ τῶν ἀργῶν καὶ τὰς περισσότερας αἴτινες εἶχον συνωμόσει. Ἀπηγόρευσαν τὴν ἐκ τοῦ στρατῶνος ἐξοδὸν τῶν στρατιωτῶν, τὰ πυροβόλα τῆς πλατείας τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἐγεμίσθησαν σφαιριδίων καὶ οἱ πυροβοληταὶ περιέμενον μὲ τὴν θρυαλλίδα ἡναυμένην.

Οὐλαμὸς διῆλθε τὴν πλατεῖαν, καὶ μετὰ τρεῖς προσκλήσεις ἐπυροβόλησε, καὶ ὡς εἰς ὅλας τὰς στάσεις, προσεβλήθησαν οὐ μόνον αἱ στασιάσαι περισσότεραι, ἀλλὰ καὶ αἱ ἐκ περιεργίας παρευρισκόμεναι.

Φωνὴ ὀδυνηρὰ ἠκούσθη καθ' ἅπασαν τὴν Ἐνεταν. Νὰ φανεύσῃ τις τὰς περισσότερας τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἐάν προσέβαλλεν αὐτὸν τὸν Ἅγιον. Καὶ οἱ Ἐνετοὶ οἵτινες εὐρίσκοντο τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τῆς πλατείας, ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδία, ἔδραμον πρὸς τοὺς στρατιώτας καὶ παρεκάλουν αὐτοὺς μετὰ δακρύων, νὰ παύσωσι τὸν φόνον ὀρκιζόμενοι ὅτι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι ἤθελον λύσει τὰς ἐπαναστατικὰς ταινίας. Καὶ τῷ ὄντι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν ἐπανεκάλουν τὰς πεφοβισμένας περισσότερας καὶ ἀπέσπων τὰς ταινίας.

Ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα, περισσότεραι τινες μᾶλλον φιλοπάτριδες τῶν ἄλλων ἀπεσύρθησαν ὑπὸ τὴν σκηνὴν τῶν καὶ ἐτήρησαν ἀγερώχως τὰ τρία χρώματα. Τὰς ἐβλεπέ τις ἐπὶ τινὰ ἐτι χρόνον ὅτε οἱ Αὐστριακοὶ δὲν διήρχοντο τὴν πλατεῖαν, ἱσταμένας ὑπεροπτικῶς ἀλλὰ καὶ πάντοτε ὀλίγον ἐξηγριωμένας. Ἐπὶ τέλους δὲν ἐφαίνοντο ὁλοτελῶς.

Ἐπανέρχομαι τέλος πάντων εἰς τὴν ἱστορίαν ἣν σὰς ὑπεσχέθην.

Ἐγνώριζον τὴν μαρκησίαν Φελικίαν. Ἡς τὸ μέγαρον κατοπτρίζεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς Μεγάλης διώρυγος. Εἶχον θαυμάσει τὴν μικρὰν πινακοθήκην, δώδεκα ἀριστουργήματα.

Ἐνῶ ἐθαύμαζον τὰς εἰκόνας, εἶχον πολὺ ἐξετάσει αὐτὴν τὴν ἰδίαν, ὡς θὰ εἶχον πράξει εὐρισκόμενος ἀπέναντι ὠραίας εἰκόνας τοῦ Giorgione. Καὶ ὅμως ἡ καλλονὴ αὐτῆς, λέγουσιν οἱ Ἐνετοί, ἀπώλεσε πολὺ τῆς λαμπρότητός της ἀφότου θρηνεῖ τὴν Ἐνετίαν. Καὶ ἀπώλεσε μὲν τὸν σύζυγόν της, ἀλλὰ διὰ τὴν Ἐνετίαν ὅμως πενθεῖ.

Ἐξήλθομεν εἰς τὸν ἐξώστην, ἐκείνη μὲν χάριν τοῦ ἡλίου, ἐγὼ δὲ χάριν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Περίστεραι τινες, γνώριμοι ἦλθον πρὸς αὐτήν. Ἐθώπευσεν αὐτάς μετὰ τοσαύτης στοργῆς, ὥστε συνεκινήθη.

— Ἀληθὲς πάθος, τῇ εἶπον.

— Ναί, μοὶ ἀπεκρίθη, αἱ περισσότεραι αὐταὶ

εἶναι ἡ ὁρατὴ ψυχὴ τῆς Ἐνετίας. Βλέπετε αὐτήν, προσέθηκε λαμβάνουσα ὠραίαν περιστερὰν, εἶναι καὶ αὕτη μία ἐξ ἐκείνων αἴτινες ἀνύψωσαν τὰ ἰταλικά χρώματα.

— Ἀ! ναί, τῇ εἶπον, ἔμαθον ὅτι ὑπήγατε εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου, τὴν ἡμέραν τοῦ φόνου τῶν ἀθῶν, καὶ ὅτι ἐκοκκινήσατε τὰς λευκὰς ὑμῶν χεῖρας περιποιουμένη τούς τραυματίας.

— Ἀφοῦ σὰς εἶπον τοῦτο, ἀπεκρίθη, θὰ σὰς ἐμπιστευθῇ τι ἂν μοὶ ὑπόσχεσθε ἐγεμυθίαν.

— Σὰς τὸ ὑπόσχομαι ὡς εἰς τὸ Συνέδριον τῶν Δέκα, κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν καὶ οἱ τοῖχοι ὠμίλουν.

Εἰσῆλθεν εἰς τὴν πινακοθήκην καὶ μὲ παρεκάλεσε νὰ τὴν ἀκολουθήσω.

— Σὰς εἶχον ἀποποιηθῇ, μοὶ εἶπε, νὰ σὰς δεῖξω τὴν εἰκόνα μου, διότι δὲν ἀφίνω κἀνένα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν μικρὰν ταύτην πινακοθήκην, ὅπου ὁ σύζυγός μου εἶχε τὴν βιβλιοθήκην του.

Ἵπανοίξασα δὲ τὴν θύραν μοὶ εἶπε νὰ διέλθω πρῶτος.

Μόλις διῆλθον τὸν οὐδὸν τῆς θύρας καὶ ἐξεπλάγην ἀκούσας περυγισμοὺς περισσότερας.

— Μὴ φοβείσθε, μοὶ εἶπε. Σὰς νομίζει Αὐστριακόν· ἀλλὰ θὰ τὴν καθησυχάσω.

Ἦτο μία τῶν περιφήμων περισσότερων τῆς σάσεως. Ἐφερεν ἔτι περὶ τὸν λαιμὸν τὴν στασιαστικὴν ταινίαν. Ἡ μαρκησία ἐκάλεσεν αὐτήν, τὴν ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς της, τὴν ἐφίλησε καὶ τὴν ἀφῆκε νὰ κεντήσῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ῥάμφους.

— Ἀλλὰ τὸ πτηνὸν τοῦτο εἶναι τὸ στρουθίον τῆς Λεσβίας, τῇ εἶπον.

— Ναί, καὶ ἂν δὲν ἐξηφανίσθη καὶ τοῦτο ὡς ἄλλα πολλὰ τοῦ εἶδους του, εἰς ἐμὲ ὀφείλεται τοῦτο, διότι ἐγὼ τὸ ἔσωσα. Τὸ καὶ μὲν τὸ μικρόν! ἦτο πληγωμένον, ἐτίνασσε τὰς πτέρυγας του. Τὸ ἔκρυψα καὶ τὸ ἔφερον ἐδῶ μετ' ἀληθοῦς λύπης. Ἰδέτε ἂν περιποιούμαι καλῶς τοὺς ἀσθενεῖς· ἰδοὺ αὐτὸ πληρὲς ζωῆς καὶ καλλιτέρον ἢ ἄλλοτε ποτε. Ἀλλὰ δὲν τολμῶ νὰ τῷ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν του, καθότι θὰ τὸ φονεύσωσι.

— Δὲν δύνασθε νὰ κρατήσῃτε τὴν ταινίαν καὶ νὰ ἀπολύσῃτε τὴν περιστερὰν; Ἀς εἰπώμεν τὴν ἀλήθειαν· ἤθελε βεβαίως προτιμᾷ τὴν ἐλευθερίαν της ἐπὶ τῶν διωρύγων ἢ τὴν χρυσὴν φυλακὴν της.

— Τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποφασίσω νὰ λύσω τὴν ταινίαν ταύτην. Ἡ περισσότερὰ μου, ἐπιστρέφουσα εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἄνευ τῆς ταινίας της, δὲν θὰ ἦτο κἀπως ὡς ὁ Μανῖνος ἄνευ τῆς σημαίας του, ἐπιστρέφων εἰς τὴν δούλην Ἐνετίαν;

Οὕτως ὠμίλησεν ἡ μαρκησία.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ ταῦτα διεδόθη φήμη καὶ πιστεύσατε, παρακαλῶ, ὅτι δὲν ἤμην ἐγὼ

καθόλου ένοχος τούτου—ότι ή μαρκησία έκρυπτεν άντάρτην εις τὸ μέγαρον αὐτῆς. Εἶπον μάλιστα ὅτι ἦτο αὐτὸς ὁ Ματσίνης. . . Ἡ ἄστυνομία, ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ διοικητοῦ, διέταξε νὰ περικυκλώσῃσι τὸ μέγαρον—κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν—ὅπως μὴ τοῖς διαφύγῃ ὁ συνωμότης.

Εἶχον λησμονήσει τὰ παράθυρα !

Ὅτε ἡ μαρκησία εἶδεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἀπέβαινε σπουδαῖον, προσεπάθητε νὰ προσποιηθῇ ἀνησυχίαν καὶ φόβον. Προελθοῦσα εἰς προϋπάντησιν τῶν ἐξεταστῶν, παρεκάλεισεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐπιμένωσιν εἰς τὴν τρομερὰν ταύτην κατ' οἶκον ἔρευναν, ἥτις εἶναι τὸ αἶσχος τῶν ἐπαναστάσεων. Ἀλλ' ὅσον περισσότερον ἐκείνη ἐφαίνετο τρέμουσα καὶ τεταραγμένη, τόσον οἱ κύριοι οὗτοι τῆς ἀστυνομίας ἐθεώρουν βεβαίαν καὶ λαμπρὰν τὴν λείαν.

Διέρχονται τὸν οὐδὸν, ἐρευνῶσιν ὅλην τὴν οἰκίαν. Ἡ μαρκησία εἶχε καταφύγει ἐντὸς τῆς μικρᾶς πινακοθήκης καὶ εὗρίσκετο ἐνώπιον τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου. Ἐκράτει ἐντὸς τῶν χειρῶν τῆς τὸν ἀγαπητὸν δεσμώτην—τί λέγω; τὸν πεφιλημένον σύντροφον, ὃν ἐκάλυπτε διὰ θακρῶν καὶ ἀσπασμῶν.

Ὅτε οἱ ἐξετασταὶ εἰσῆλθον, ἐστράφη ὑπερηφάνως πρὸς αὐτοὺς, τοῖς ἐδείξε τὴν περιστέρα καὶ εἶπεν :

— Ἰδοὺ ὁ ἐπαναστάτης, ἰδοὺ ὁ συνωμότης, ἰδοὺ ὁ Ἐκτός !

Οἱ ἐξετασταὶ ἔδραμον πρὸς αὐτὴν ὡς μαινόμενοι, διότι οὐδὲν ἄλλο εὗρισκον εἰμὴ μίαν περιστέρα, ἀλλὰ σταθερὰν ἀπόφασιν ἔχοντες νὰ λάβωσι παρ' αὐτῆς τὴν ἐκδίκησίν των.

Ἀλλὰ κακῶς ὅμως εἶχον ὑπολογίσει τὰ πράγματα.

Ὅτε ἠθέλησαν νὰ τὴν συλλάβωσιν, ἡ μαρκησία ἀνύψωσε τὰς χεῖρας καὶ τῇ ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν.

— Χαῖρε, φιλότατη !

Ἡ περιστέρα, ἥτις δὲν θὰ ἔφρουγεν ἕως ἂν τὸ μέγαρον δὲν ἦτο πολιωρημένον, ἀπέπτη παρρηθῶς.

— Πῦρ, ἔκραξε φωνὴ ὠργισμένη.

Πόσαι βολαὶ ἀντήχισαν ; Οὐδεὶς τὰς ἐμέτρησεν. Ἐπυροβόλησαν ἄνωθεν, κάτωθεν, ἐπυροβόλησαν πανταχόθεν.

Ἡ μαρκησία ἐκλείσει τοὺς ὀφθαλμούς. . .

Εὐτυχῶς ἐκείνη ἐπεκάθησεν ὡς διὰ νὰ τῇ πέμψῃ τὸ ὕστατον χαῖρε, ἐπὶ τοῦ ἀκτινοβολούντος θόλου τῆς Santa Maria della Salute. Στιγμῆς τινος μετέπειτα ἀπέπτη πρὸς τὴν Ἀδριατικὴν.

— Τρέξατε εἰς τὸν τηλεγράφων, εἶπεν ὁ μᾶλλον φανατικὸς μεταξὺ τῶν στρατιωτῶν· πρέπει νὰ δώσωμεν εὐθὺς τὰ διακριτικὰ σημεῖα εἰς τὰ σύνορα.

Ἡ μαρκησία θαυμάροισα καὶ πλήρης χαρᾶς

ἐκρότησε τὰς χεῖρας καὶ ἔκαμε βαθεῖαν καὶ χαριστάτην ὑπόκλισιν εἰς τοὺς ἐξεταστὰς.

Ὅτε τὸ γεγονός τοῦτο ἔγινε γνωστὸν εἰς τὴν Βιένναν—διὰ τοῦ τηλεγράφου τῶν περισσετέρων—ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας ἔδωκε διαταγὴν νὰ σέβωνται καὶ νὰ τρέφωσι τὰς περιστέρας τοῦ Ἀγίου Μάρκου, ἀδιακρίτως τῶν πολιτικῶν αὐτῶν φρονημάτων.

[Arsène Houssaye]

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΑΓΕΡΕ.

KOPANION

Ἡ γέννησις τοῦ Μωάμεθ εἶναι σπουδαιότατον γεγονός ἐν τῇ ἱστορίᾳ· διότι ὁ Μωάμεθ παρέστησε πρόσωπον ἀποστόλου τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τῶν δοξασιῶν αὐτοῦ κατέκτησεν ὁλόκληρον σχεδὸν τὸν παλαιὸν κόσμον. Δὲν εἶναι ὅμως ἀκριβὴς ὠρισμένος, κατὰ τοὺς ἱστορικούς, ὁ χρόνος τῆς γεννήσεως αὐτοῦ· διότι ὑπολογίζουσιν ὅτι ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν ἐτῶν 63, κατὰ τὸ 632 ἔτος μ. Χ. καὶ ἀναβιβάζουσι τὴν γέννησιν αὐτοῦ κατὰ τὸ 569-570 μ. Χ. ἔτος.

Ἀνήκων ὁ Μωάμεθ εἰς τινὰ φυλὴν πολεμικὴν, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἡ γραφίς ἦτο ἄγνωστος, ἔλαβε μὲν τὰς αἰνὰς φιλοπόλεμον, διὸ καὶ δεκατετραετὴς μετέσχε μάχης τινός· δὲν ἐγίνωσκεν ὅμως νὰ γράφῃ καὶ μόνον κατὰ τὴν περίοδον τῆς προφητικῆς αὐτοῦ, οὕτως εἰπεῖν, ἀποστολῆς, ἕως ἐδιδάχθη παρὰ τινος Ἑλλήνος ἡ Ἰουδαίου τὴν γραφὴν. Τούτου ἕνεκα τὸ Κοράνιον, καίτοι ἐν τισὶ τεμαχίοις αὐτοῦ εὗρηται ὕψος λόγου καὶ ἐμπνευσις, δὲν ἔχει ἐσωτερικὴν εἰς τὰ μέρη αὐτοῦ συνάφειαν, καὶ πλείστας περιέχει ἀντιφάσεις καὶ ἐπαναλήψεις κατὰ κόρον, χωρίων τινῶν τῆς Παλαιᾶς Γραφῆς ἡκρωτηριασμένων καὶ πικρομυροφωμένων. Πλείστακις δ' ἐν αὐτῷ αἱ αὐταὶ ἰδέαι καὶ δοξασαί, θρησκευτικαὶ τε καὶ πολιτικαί, ἐπαναλαμβάνονται, ὥστε, ὡς ὁ Ρενάν φρονεῖ, τὸ Κοράνιον δύναται νὰ θεωρηθῇ συλλογὴ ἡμερησίων διατάξεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ διαφορὰς περιστάσεις, τοῦ Μωάμεθ, καὶ φερουσῶν τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὸν τόπον ἐνθα αὐταὶ ἐξεδόθησαν.

Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὸ Κοράνιον διετηρεῖτο μόνον ἐν τῇ μνήμῃ τῶν μαθητῶν τοῦ Μωάμεθ, διὸ καὶ μετὰ πολλοῦ ζήλου οὗτοι ἀπεστήθιζον πολλὰ μέρη αὐτοῦ. Βριδύτερον δέ, ζῶντος ἐτι αὐτοῦ τοῦ Μωάμεθ, ἐγράφησαν πολλὰ μέρη αὐτοῦ ἐπὶ δερμάτων, ὠμοπλατῶν ζώων καὶ πλακῶν, ἅτινα διετῆρουν μετὰ πολλῆς εὐλαβείας, οἱ Κάτοχοι τοῦ Κορανίου καλούμενοι. Ἐπείγουσα δὲ ἀνάγκη τῆς ἐνώσεως τῶν μερῶν τοῦ Κορανίου, κυρίως ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ Χαλίφου Ἀβουβέκρ, μετὰ τὴν μάχην τῆς Ὑεμάας, καθ' ἣν μέγας ἀριθμὸς τῶν κατόχων τοῦ Κορανίου ἀπώλεσθη. Ὁ Χαλίφης οὗτος, θέλων νὰ διασώσῃ τὸ θεόπεμπτον βιβλίον, ἐπρονόησε περὶ τῆς συνενώσεως τῶν διαφορῶν τεμαχίων αὐτοῦ εἰς ἐν

πεῦχος· τότε κατὰ πρῶτον ἐτακτοποιήθησαν τὰ κεφάλαια τοῦ Κορανίου. Οὕτω δὲ τὸ Κοράνιον διαρρυθμισθὲν, ἐδόθη τῇ Χάφιζ, ἥτις ἦν θυγάτηρ τοῦ Ὁμάρ καὶ μία τῶν χερῶν τοῦ Μωάμεθ. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πάλιν τὸ κείμενον τοῦ Κορανίου ὑπέστη γλωσσικὰς ἀλλοιώσεις κατὰ τὴν ἔχουσαν αὐτὸ φυλὴν, ἠναγκάσθη ὁ Ὁσμάν κατὰ τὸ 650 μ. Χ. νὰ συστήσῃ ἐπιτροπὴν, ἥτις συνέλεξε πάντα τὰ κείμενα, διερρύθμισε τὸ Κοράνιον καὶ κατέκαυσε τὰ λοιπὰ.

Τὸ Κοράνιον εἶναι γεγραμμένον κατὰ τὰς τότε Ἰουδαϊκὰς καὶ Χριστιανικὰς παραδόσεις καὶ τὴν Παλαιὰν Γραφὴν, μὴ περιέχον οὐδὲν τεμαχίον πιστὸν καὶ ἀκέραιον Ἰουδαϊκοῦ ἢ χριστιανικοῦ κειμένου. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται τὸ ἐνιαῖον τοῦ Θεοῦ, ἀποκρουόμενον τοῦ δόγματος τῆς Ἀγίας Τριάδος. Παρίστησι δὲ τὸν Θεὸν ποιητὴν τοῦ κόσμου, Δεσπότην ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, γῶς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ἀλήθειαν, πλάστην τοῦ ἀνθρώπου δόντα αὐτῷ μέρος τοῦ πνεύματος αὐτοῦ. Ἐνθ' δὲ πράγματι διὰ τῶν θείων τούτων ιδιοτήτων ἀνυψεῖ τὴν διανοίαν πρὸς τι θεῖον, αἶφνης καταβιβάζει αὐτὴν καὶ ἀπεικονίζει τὸν Θεὸν ὡς αἴτιον καὶ πηγὴν παντὸς κακοῦ, κηρύττον ὅτι ἀνευ τῆς θελήσεως τοῦ Θεοῦ οὐδὲν κακὸν προσβάλλει τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὅτι ὁ φόβος ἐκ Θεοῦ προέρχεται.

Ἐτερα οὐσιώδη δόγματα τοῦ Κορανίου εἰσὶν· τὸ πεπρωμένον ἐκάστου ἀνθρώπου ἡ ἔθνη, διὸ οὐ μόνον τὸ τέρας τῆς ζωῆς ἐκάστου ἀνθρώπου ἐρίζει τὸ βιβλίον (τὸ αἰώνιον βιβλίον τὸ περιέχον τὰς αποφάσεις τοῦ Θεοῦ), ἀλλὰ καὶ πᾶν ἔθνος ὅτι ἔχει τὸ τέλος αὐτοῦ. Ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν, ἡ μέλλουσα ἀνταπόδοσις, ἥτοι ὁ παράδεισος καὶ ἡ κόλασις. Καὶ ἡ μὲν κόλασις ἀπεικονίζεται φοβερά, ὁ δὲ παράδεισος πλήρης ἡδονῶν· κηποὶ κατάφυτοι διαβρεχόμενοι ἐκ διαυγῶν ρυακίων, ἐνθα ὑπὸ τὴν τερπνὴν σκιάν τῶν δένδρων, ἀναμένουσι τοὺς πιστοὺς ὅτε μὲν νεανίδες ἀθῶαι μελανόφθαλμοι, σεμνὸν ἔχουσαι τὸ βλέμμα, τὴν δὲ χροιάν ὁμοίαν πρὸς ὡά στρουθοκαμήλου, τὸ δὲ στήθος προέχον, ὅτε δὲ νέοι ὡς μαργαρίται συνομιλοῦσι μετ' αὐτῶν περὶ τῶν ἐπιγείων.

Ἐνθ' δὲ τὸ Κοράνιον πολλαχοῦ μνημονεύει τοῦ Ἰησοῦ ὡς προφήτου, κηρύττει πόλεμον ἀδιάλακτον κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ μέχρι συντελείας τῶν αἰώνων καὶ ἀποκρούει τὴν ἀνεξιθρησκείαν, διδάσκει τὸν φόβον τῶν ἀπίστων, ὅπου δῆποτε καὶ ἂν συναντήσωσιν αὐτοὺς οἱ πιστοί. Ἀφ' ἐτέρου παραγγέλλει τῷ δικαστῇ τὸ ἀμερόληπτον, τὴν πρὸς τὸν ἐχθρὸν εὐεργεσίαν, παρέχον λαμπρὸν ὑπόδειγμα εὐσεβείας καὶ ἀποδεχόμενον τὰς καλὰς πράξεις ὡς ἀνώτερα κοσμήματα τοῦ τε πλούτου καὶ τῶν τέκνων, καὶ τὴν δικαιοσύνην ὡς χαρακτῆρα εὐσεβοῦς ἀνθρώπου.

Κατὰ τὸ Κοράνιον ἐπιτρέπεται ἡ ποινὴ τοῦ θανάτου.¹

Ὡς συγγραφή θεωρούμενον τὸ Κοράνιον,² καὶ ὑπὸ τὴν φιλολογικὴν ἀπλῶς ἔποψιν, ἔχει καθὼς γεγραμμένον εἰς τὴν καθαρωτέραν Ἀραβικὴν γλῶσσαν, ὡς πρὸ τὸ ὕψος μὲν, κομψότητα, καλλιέπειαν, μεγαλοπρέπειαν σχημάτων, ἀρμονίαν, διότι εἶνε σχεδὸν ἑρρύθμιον, ὅθεν καὶ ἀναγινώσκεται ἐμμέτρως καὶ μετὰ τινὸς μέλους· ὡς πρὸς τὰς ἰδέας ὅμως, φαίνεται ἀλλόκοτός τις καὶ σκοτεινὴ συρραφὴ κοινῶν τόπων καὶ τετριμμένων παραγγελημάτων, καὶ πού καὶ ἀντιφάσεων καὶ ἀποπιῶν. Ὡς συναρμολογηθὲν δὲ μετὰ θάνατον τοῦ συγγραφέως, οὐδεμίαν ἔχει μετὰ τῶν διαφορῶν αὐτοῦ μερῶν ἀλλοιολογίαν, οὔτε μέθοδον.

Καὶ ἐπειδὴ εἶνε γεγραμμένον εἰς ὕψος ἐμπνευμένου, σκοτεινόν, ἀκατανόητον, ἐχρειάσθησαν πρὸς ἐρμηνείαν αὐτοῦ ὑπομνήματα καὶ σχολία δεινὰ καὶ σοφά, ἵνα μὴ εἴπωμεν σοφιστικά, καὶ οἱ σχολιασταὶ αὐτοῦ ἀριθμοῦνται καθ' ἑκατοντάδας, ὃν ἑκατὸν τεσσαράκοντα τρεῖς μέτρησεν ὁ Ἀββὰς Τοδερίνης ἐν μόνῃ τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἀγίας Σοφίας, καὶ εἶχ' ἑκατὸν ὁ Herbelot νὰ λέγῃ ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ τῶν ὑπομνημάτων καὶ τὰ ὀνόματα μόνον τῶν τοῦ Κορανίου σχολιαστῶν ἤθελον ἀποτελέσῃ ὀγκώδη τόμον. Ὁ δὲ Χατζὴ-Κάλφας διηγεῖται, ὅτι ἡ ἐρμηνεία τοῦ Κορανίου ἡ γενομένη κατὰ διαταγὴν τοῦ Χαλίφ, ἡγεμόνος τοῦ Σιστάν, ἀποθανόντος τῷ 335 ἔτει τοῦ Χιτζρέ,³ ἀπετέλει ἑκατὸν τόμους. Τῶν νο-

1. Ἐσταχυολογήθη ἐκ τῆς ἀρτίως ἐκδοθείσης μεταφράσεως τοῦ Κορανίου, ὑπὸ Γερασίμου Ι. Πεντάκη.

2. Τὸ Κοράνιον ἀποτελεῖ τὴν βίβλιν, οὐ μόνον τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ τῆς νομοθεσίας ἢ τοῦ κανονικοῦ δικαίου τῶν Μωαμεθανῶν. Ἐκάστου τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ, πλὴν τοῦ Θ' μόνου, προηγεῖται ἡ ἐπικλήσις : Μπουσμ-ἱλλὰχ-ἱρ-ῤαχμάν-ῤρ-ῤαχὺμ (Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐκ ἐκτρίμνου καὶ ἐλεήμονος). Ἴνα δὲ μὴ δυνηθῇ τις νὰ τὸ νοθεύσῃ, ἐμέτρησαν οὐ μόνον ὅλους αὐτοῦ τοὺς στίχους, ἀλλὰ καὶ ὅλα του τὰ γράμματα, συμποσούμενα εἰς 323,015. Τασαύτη δὲ εἶναι ἡ πρὸς τὸ βιβλίον τοῦτο εὐλάβεια τῶν πιστῶν, ὥστε οὐ μόνον φρονοῦσιν αὐτὸ ταμεῖον πάσης γνώσεως, θείας τε καὶ ἀνθρωπίνης, καὶ τὴν φράσιν ἀμίμητον, ἀλλὰ καὶ Ἄ ὄ γον Θεοῦ συνυπόστατον αὐτῷ, δηλαδὴ ἄκτιστον, συνἀναρχον καὶ αἰώνιον· ὅθεν καὶ οὐδέποτε ἀναγινώσκουσιν αὐτῷ ἐν τῇ λουτρῷ. Ἡ δὲ μεγαλύτερα παρὰ τῷ προφήτῃ χάρις καὶ ἡ δίδουσα πλεοτέραν εἰς τὸν Μουσοῦλμάνον ἀξίαν, μετὰ τὸ εἰς Μέκκαν ταξεῖδιον, εἶνε τὸ νὰ μᾶλλον ἐκ στήθους τὸ Κοράνιον ἢ νὰ τὸ ἀντιγράψῃ διὰ καλλιγραφίας, καὶ τότε λαμβάνει τὸν τίτλον Χαφύζ, ὅπερ σημαίνει Φύλαξ, Ταμίης, conservator, καὶ δίδεται εἰς τοὺς μνημονεύοντας ἀπὸ στήθους τὸ ἱερὸν βιβλίον.

3. Ἡ ἐποχὴ, ἀφ' ἧς οἱ Μωαμεθανοὶ ἄρχονται τῆς χρονολογίας αὐτῶν, εἶνε τὸ Χιτζρέ, ἥτοι ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ τῆς Μέκκας εἰς τὴν Μεδίνην (16 Ἰουλίου 622 μ. Χ.). Ἀπὸ τοῦ Χιτζρέ οἱ Ἑβραῖοι ἐπλάσαν τὴν Ἑγίραν. Ἡ λέξις αὕτη εἰς τὸ Ἀραβικὸν δὲν σημαίνει φυγὴν, ἀλλ' ἀπλῶς ἀναχώρησιν (ἔξοδον) ἢ μετοικησίαν.

μικῶν ὅμως ἐξηγήσεων καὶ ὑπομνημάτων τούτων κύρος ἔχουσι μόνον αἱ τῶν τεσσάρων πρώτων αἰώνων τοῦ Χριτζρέ· πᾶσα ἐπομένως νεωτέρα ἐρμηνεία ἢ μεταρρύθμισις θεωρεῖται παρὰ τοῖς ἀκριβολόγοις αὐτῶν ὡς καινοτομία. Ἄ ἢ τῶν ὑπομνηματισμῶν θύρα ἐκλείσθη» λέγουσιν. Ἡ ἐκ τοῦ ἀμεταβλήτου δὲ τῆς νομοθεσίας αὐτῶν στασιμότης αὕτη ἀπελπίζει τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὴν πρόοδον τῆς Τουρκίας· καθόσον, συνδεδεμένη μετὰ τῆς θρησκείας, δὲν ἐπιτρέπει οὐδεμίαν τροποποίησιν, ἐνῶ οἱ νόμοι τῶν ἄλλων ἐθνῶν, τελειοποιούμενοι καθ' ἡμέραν καὶ μεταρρυθμιζόμενοι πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας, εἶνε μεταβλητοὶ μὲν καθὼς αἱ σχέσεις, ὅσας γεννᾷ ὁ χρόνος, ἀτελεῖς δὲ πάντοτε καθὼς αἱ κρίσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάντοτε προοδευτικοὶ καθὼς αἱ γνώσεις τῶν.

Σ. Δ. ΒΥΖΑΝΤΙΟΣ.

Γινώμει καὶ σκέψεις ἠθικαὶ τοῦ δουκὸς

ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ

[Μετάρρατις Γ. Ζωχιού.]

157.

Τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς ἡ δόξα σταθμίζεται κατὰ λόγον τῶν ἐνεργειῶν, τῶν γενομένων πρὸς κτῆσιν αὐτῆς.

158.

Κίβδηλον εἶναι ἡ κολακεία νόμισμα, κυκλοφοροῦν, τῆς ματαιότητος ἡμῶν ἕνεκα.

159.

Δὲν ἐξαρκεῖ ἡ μεγάλων προτερημάτων κτῆσις, ἀλλὰ προσαπαιτεῖται ἡ γνώσις τῆς περποῦσης αὐτῶν χρήσεως.

160.

Ὅσον λαμπρὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ πράξις τις, δὲν πρέπει νὰ ἐκληφθῇ ὡς μεγάλη, ὅταν δὲν ᾔναι τὸ ἀποτέλεσμα προθέσεώς τινος μεγάλης.

161.

Μεταξὺ τῶν κατορθωμάτων καὶ τῶν προθέσεων πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀναλογία τις, ἐὰν θέλωμεν νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ ἐπιχειρήματος πᾶν δυνατὸν ἀποτέλεσμα.

162.

Ὁ γινώσκων τὴν τέχνην τῆς καλῆς τῶν μετρίων προτερημάτων χρήσεως ἐξαρκάζει τὴν ὑπόληψιν τοῦ κοινοῦ, καὶ πολλάκις φημίζεται ὑπὲρ τὸν ἔχοντα προτερήματα μεγάλα.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ Πταισματοδικεῖν :

Πρόεδρος πρὸς τὸν κατηγορούμενον.—Δὲν προσέχεις τὰ τέκνα σου καὶ δὲν τὰ περιορίζεις.

Κατηγορούμενος.—Ἄμ' καὶ νὰ θέλω, κύριε πρόεδρε, μ'πορῶ νὰ τὸ κάμω; Καὶ μ'ηγάρις εἶνε ἓνα καὶ δύο, εἶνε μὲ συμπάθειο καὶ πον δεκοχτώ. (Γελᾷ τὸ ἀκροατήριον.)

Κατηγορούμενος στρεφόμενος πρὸς τοὺς γε-

λῶντας.—Καὶ τί γελάτε τάχατες; ἂν μ'μπορεῖτε φτειάξετε καὶ σεῖς τόσα!

* *

Ἐν τῷ στρατῶνι :

Συνταγματάρχης (ἐπιθεωρῶν τὸ σύνταγμα.) Εἶσαι εὐχαριστημένος, λέγει πρὸς τινὰ στρατιώτην, ἐκ τῆς τροφῆς τὴν ὁποίαν σᾶς δίδουν; Στρατιώτης. Μάλιστα, συνταγματάρχα.

— Πῶς γίνεται ἡ διανομὴ τοῦ κρέατος; Μήπως εἰς τινὰς δίδουν μεγαλητέρας καὶ εἰς ἄλλους μικροτέρας μερίδας;

— Ὅχι συνταγματάρχα, ὅλαι αἱ μερίδες εἶνε μικραὶ!...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὅποιος ἀλείφει τοὺς τροχοὺς τῆς ἀμάξης βοῦθεῖ τὰ ἄλογά του.

*

Λόγος καὶ λιθάρι φεύγουν καὶ δὲν πιάνονται· ὅποιος λαλεῖ χωρὶς νὰ σκέπτεται, τουφεκίζει χωρὶς νὰ σημαδεύῃ.

*

Κοιμήσου χωρὶς δεῖπνον καὶ ἐξυπνᾷς χωρὶς χρέη. (Ἰσπανικαὶ παροιμίαι.)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου ὑπῆρχον ἐν Γερμανίᾳ 3,000 ἐταιρίαι γυμναστικῆς (σωμαστικής, ξιφουαγίας καὶ σκοποβολῆς), ἀριθμοῦσαι ὑπὲρ τὰς 300,000 μελῶν. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ὑπῆρχον ἐν Γαλλίᾳ 20 μόνον τοιαῦται ἐταιρίαι, ὧν τὰ μέλη ἀνῆρχοντο εἰς 2,000.

Πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τῆς τυπογραφίας τὰ βιβλία ἦσαν τοσοῦτον σπάνια, ὥστε πρεσβεύται ἐστάλησαν ἀπὸ Γαλλίας εἰς Ῥώμην ὅπως ζητήσωσιν ἐν ἀντίγραφον τῶν συγγραμμάτων τοῦ Κικέρωνος, ἐπεὶ δὲ δὲν ὑπῆρχεν ἐν Γαλλίᾳ τέλειον ἀντίγραφον!

Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀριθμὸς τῶν πενήτων τῶν ἀποζώντων ἐκ συνδρομῶν ἀνῆρχετο ἐν ἔτει 1877 εἰς 735,526, ἥτοι εἰς 32 ἐπὶ τοῖς χιλίοις ἐπὶ τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ.

Εἰς Ἀναγνώστης.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ἐφημερίς τις τῆς Ἀλγερίας συνιστᾷ ὡς μέσον ἀλάνθαστον τῆς ἐξαφανίσεως τῶν κωνόπων, μυιῶν καὶ ἄλλων ἐντόμων, ἐνοχλητικῶν εἰς τὸν ἀνθρώπον, ἐν ὧρα θέρους, τὸ ἐξῆς ἀπλούστατον μέσον: Κρέμασον ἀνωθεν λύχνου καὶ ἐντὸς μετὰλλου κομμάτιον κάμφορας, ἔχον μέγεθος ἴσον πρὸς τὸ τρίτον ὠοῦ ὀρνιθοῦ, εἰς τρόπον ὥστε, χωρὶς ν' ἀναφλεχθῇ ἡ κάμφορα, νὰ ἐξατμίζεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον. Ὁ ἀτμὸς αὐτῆς ναρκώνει ἐντὸς τοῦ θαλάμου πᾶν ἔντομον.

ΑΘΗΝΑΙ—ΤΥΠΟΤΕΣ ΚΟΡΙΝΘΙΕΣ, ΟΔΟΣ ΜΙΑΤΤΙΑΔΟΥ ΚΑΙ ΝΙΚΙΟΥ, 15.